

Amerikos Seimas

Saukiama Amerikos Lietuvių Seimas Lietuvai Gelėti, įvyks New Yorke Vasario - Feb. 5 ir 6, 1944. Kviečiami Visi Lietuviai.

LIETUVIŲ SEIMO UŽDAVINIAI:

1. Atstatyti Lietuvos nepriklausomybę kooperuojant su Amerikos ir Lietuvos valdžios įstaigomis.
2. Reikalauti kad Lietuva būtų įleista į United Nations narių skaičių.
3. Prašyti gubernatorių visose Amerikos valstijose kur tik Lietuviai gyvena, kad paskelbtų Lietuvos Nepriklausomybės proklamaciją Vasario 16, ir kooptuoti čia gimusių Amerikos Lietuvių jaunimą ir profesionalus tą darbą vykdyti.
4. Organizuoti Amerikos Lietuvos moteris į bendrą darbą steigiant ir bendrinant kareivių motinų ir žmonių organizacijas, pavedant joms rinkimą rubų Lietuvos nuo karo nukentėjusiems žmonėms apdengti.
5. Supažindinti ir suartinti Amerikos Lietuvių Legijonų narius, stipresniam suorganizavimui Lietuvių įeigų Amerikos karo pastangoms, ir gryniančių Amerikos Lietuvių kareivių pagalbai.
6. Subendrinti ir sustiprinti Amerikos Lietuvių pastangas U. S. War Bonds pirkime, pasinaudojant įvairių kolonijų skirtingais sumanymais. Pav.: rodytu spalvotos ir kalbančios filmos Chicagos krikštynų pirmo Lietuvių pirkto bombonešio pavadinimo "Lituanica," Dariaus ir Girėno lėktuvo vardu.

Šiame seime bus apimta ir kiti svarbūs, Lietuvai ir Amerikai liečiantis klausimai kurie iki to laiko iškilę, nes karo eigoje įvyks žymiai didesnių veiksmų negu iki šiol buvo.

Seim an važiuojanti atstovai prašomi suprasti vieną svarbų reiškinį: Nes čia svarstoma kokią valdžią mes Amerikos Lietuviai norime Lietuvos žmoniems primesti. Prezidentas ir ministrai bus išrinkti Lietuvoje. Mes tik rupinkimės ir dirbkime kad Lietuvių tauta ir šalis būtų išlaisvinta ir Lietuvos nepriklausomybė atstatyta.

Pakviestas dalyvauti Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona ir dalyvaus kiti žymūs Lietuviai ir Amerikiečiai.

Bus priimama aukos iš visų kas norės šį darbą pamerkti, o negalės Seime dalyvauti.

Lietuvai vaduoti sąjunga, Lietuvių Tautininkų Centras.

L. V. S. CENTRAS
6820 Superior Avenue
Cleveland, Ohio.

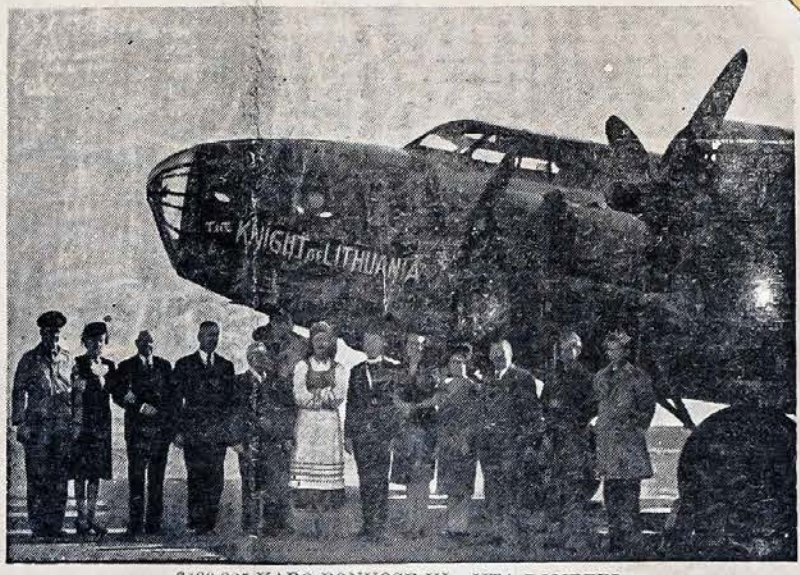

No. 1-mas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS. SAUSIO (JAN.) 1-mą D., 1944 M. Telefonas 5-1094 Vol. XXV

BERLYNAS GRIUVĖSIUOSE

Londonas, - gruodžio 30-tą dieną. — Virš 2,240 Jungtinių Vastijų bombų tonų sukratė ir padegė Berlyną ir gal užbaigė jį kaip Vokietijos sostinę. Nespėjus R. A. F. naktinės armados enžinam atšalti, kada didelės sunkių kariaujančių bombierių ir kariaujančių lėktuvų grupės iš 1300 orlaivių nuskrido link Berlyno.

Oro Ministerija pranešė, kad užpuolimas buvo "labai sunkus, ir sakė, kad dumai pakilo iki 16,000 pėdų aukštumoj, nuo padegty gaisrų. Dvidešimt bombierių žuvo šiame užpuolime. Šis bombardavimas buvo aštuntas į keturiasdešimt - dvi dienas ir pataikė į tas dalis, kurios iki šiol nebuvo paliestos. Buvo apskaitliuota, kad nemažiau Berlyno kaip 75-ki nuošimčiai buvo griuvėsiuose.

\$489,825 KARO BONUOSE UŽ SITĄ BOMBERĮ
Philadelphia, Pa. — Grupė, kuri dalyvavo laike "Lietuvos Vyčio" (Knight of Lithuania) bombieriaus, nupirkto lietuvių, Philadelphia's apylinkėje, idėlių, tarp gegužės 16-tos ir rugpiučio 15-tos, 1943 metais. Šis krikštynimas įvyko gruodžio 21mą dieną, Armijos Oro Bazėje, New Castle, Delaware. Tie, kurie dalyvavo, iš kairės į dešinę, ponias J. Kavalauskienė, Kazimieras Žadeikis, antrasis Phila. Lietuvių Pergalės komiteto vice-pirmininkas; Juozas Kavalauskas, pirmininkas; Jurgis Lukosevičius, pirmas vice-pirmininkas; panelė Irena Kavalauskaitė, krikšto motina, pirmininko dukterė, pasipuosusi lietuviškais tautiškais drabužiais, kun. Vito Martusevičius, Sv. Jurgio parapijos klebonas, kurs atliko krikštynimo apeigas; Genovaitė Roman, finansų raštininkė; Julė Smith, užrašų raštininkė; Jonas Reimis, komiteto išdininkas. Philadelphia's ir apylinkės lietuvių supirko bonų už virš milijoną dolerių po pradžios karo. Sausio 9tą, 1944 metais, Lietuvių Muzikalėj svetainėje, bus bomberio krikštynos, 5tą val. po pietų. Pelnas nuo šio vakaro, bus del Amerikos Raudonojo Kryžiaus.

SVĖTINKALBIŲ SPAUDA JUNGTINĖSE AMERIKOS VALSTIJOSE

Iš 21.996,240 Jungtinių Amerikos Valstijų Ateivių, 8,354,700 yra svetimšaliai, kurie 1940 metais cenzoje raportavo kitą kalbą apart Anglų kalbos, taip sakant, "motinos kalbą" - t.y. "svarbiausia kalba vartojama namie" arba "jaunystėj" — kuriai aptarnauja 1,100 laikraščiai arba leidinių svetimose kalbose arba nors dalis svetimijoje kalboje. Šių metų pirmais šešiais mėnesiais, 1,092 toki leidiniai egzistavo, nes juos tikrai gavo

Common Council arba Federalės Valdžios įstaigos. Galimas dalykas, kad yra kitų svetimų kalbų leidinių Jungtinėse Valstijose, bet jie aptarnauja tik nekuriuos žmones, kaip tai narius religijinės sektos, bažnyčių arba kokią vietinę organizaciją ir apie juos mažai nežinoma. Susirašinėjimas su redaktorais, leidėjais ir įvairių grupų organizacijomis, parodo, kad visi svarbiausi svetimų kalbų leidiniai priiskaityti prie šių 1,092.

Kiek Ir Kokia Kalba Išaina Laikraščių Jungtinėse Valstijose

Abanų	2	Vengrų	57
Arabų	11	Italų	117
Armenų	17	Japonų	3
Bulgarų	4	Korean	1
Carpatho - Rusų	12	Latino	1
Kiniečių	12	Latvių	3
Kroatų	12	Lietuvių	27
Čekų	61	Norvegų	37
Danų	18	Lenkų	78
Esperanto	1	Portugalų	17
Estų	2	Rumanų	5
Finų	23	Rusų	19
Flemish	1	Serbų	5
Francuzų	43	Slovakų	32
Vokiečių	151	Slovenų	12
Graikų	30	Ispanų	142
Žydų (Hebrew)	14	Švedų	47
		Ukrainiečių	14
		Welsh	2
		Wendish	1
		Yiddish	50
		IŠ VISO	1,092

LIETUVIŲ JUNGTINĖSE VALSTIJOSE IŠLEIDŽIA 5 DIENRAŠČIUS, 1 SAVAITRAŠTĮ, 3 DU SYK MĖNESINIUS, 7 MĖNESINIŲ IR 3 KITUS LAIKRAŠČIUS.

Rusai išleidžia 5 dienraščius, 1 savaitraštį, 3 du syk mėnesinius, 7 mėnesinių ir 3 kitus laikraščius.

23,000 Žuvo Automobilių Nelaimėse 1943 Metais

Chicago, Ill. — Tautinė Saugumo Taryba apskaitliavo, kad 1943 metais mirė 23,000 ypatų automobilių nelaimėje, 22 nuošimčių mažiau negu 1942 metais ir apie 40 mažiau, kad sulyginus su 1941 metais. Taryba sakė, kad šioji skaitlinė įrodo sutaupinimą 500 gyvybių virš pereitų metų ir beveik 17,000 virš 1941 metų.

RACIJONAVIMO TVARKRASTIS

Del Savaitės Nuo Sausio 2 tros 1944 Iki Sausio 8 tos, 1944 Metų MĖSA IR RIEBALAI

negali būti priimti tikai jeigu užsakymas yra per laiška.

Ruda markutė S Trečioje knygoje bus gera sykiu su R markute iki sausio 29 tos. Markutė T bus gera sausio 9 tą iki sausio 29-tą.

Pirmo Laikotarpio kuponai geri iki sauso 4 tos. Antro Laikotarpio kuponai geri iki vasario 8 tos. Keturios klasės kuponai verti po dešimt galionų, penktos klasės kuponai verti po penkiasdešimt galionų. Trečio Laikotarpio kuponai galioja nuo sausio 4 tos iki kovo 14 tos.

Kada prasidėtų Europos invazija, tai Jungtinių Valstijų petroleumo gaminimas bus naudojamas daugiau negu paprastai. Nors viskas yra daroma Armijos, Laivyno ir karo agenturų užtikrinti namams užtektinai šilumos, nėra jokios priežasties del kurios būtų galima nesusirupinti. Vyriausybė paskelbia kas savaitę kiek daugiausia turėtų būti išnaudota aliejaus, tai reikia ir taja skaitline laikytis. Tokiu budu, kada ateis nepaprasti šalčiai, tai bus užtektinai kuro.

KURO ALIEJUS

"Cukraus" markutė 29 užpakaly Ketvirtos Knygutės gera iki sausio 15 tos del penkių svarų.

BATAI

Lėktuvų markutė numerio pirmo Trečioj Knygoj galioja del vienos poros batų per neaprubėžiotą laiką. Markutė 18 Pirmoj Knygoj dar vis gera per neaprubėžiotą laiką, teipgi. Kontroluoti juoda birža, liuosi kuponai

Bolševikai Nenori Pabaltijos Išsižadėti

Maskva, gr. 23. — Jungtinė spauda pateikė žinių apie Rusų draugiškumo sutartės su Čekoslovakijos Prezidentu Beneš, dabar gyvenančiu ištremime. Taipgi tame pačiame straipsnyje prisimina ir Pabaltiją — Estiją, Latviją ir Lietuvą. Straipsnio autorium yra Justas Paleckis - lietuvis, jis yra pasišovęs prijungti Pabaltiją

prie Rusijos, ir todėl aiškiai pareiškė savo nuomonę, kad esą "Pabaltijos fašistinės vyriausybės nebe sugrįš atgal, nes Pabaltija Sovietams priklauso.

Mat anais metais bolševikai Palekij buvo pastatę kaipo Lietuvos Vyriausybės galvą — jos prezidentu, o dabar jam yra suteikta vieta prie Vyriausio Rusų Sovietų komiteto už vice pirmininką.

BOSTON, MASS.

BALTIKOS AMERIKOS DRAUGIJOS METINIS SUSIRINKIMAS

Naujos Anglijos Baltikos Amerikos draugijos metinis susirinkimas bus sekmdienį, sausio 2-trą, 1944 metais, 7:30 valandą vakare. Susirinkimo tikslas yra išrinkti valdybą, išklausti komisių raportus; ir muzikališką programą. Bus trumpos prakalbos, kurias pasakys Paul Kents iš Harvard universiteto; kun. Carl Selmes, latvis; kun. Pranas M. Juras. Po programos bus pasikalbėjimo valanda ir užkandžiai. Ateikite ir atsiveskite draugą.

Šios draugijos tikslas yra: idant estų, latvių ir lietuvių kilmės gyventojai Naujoj Anglijoj susidraugautų ir bendradarbiautų; ugdyti solidarumą tarp Baltikos respublikos žmonių ir Jungtinių Valstijų; idant Jungtinėse Valstijose būtų teisingų žinių apie Baltikos žmones; remti draugijos narių gerbuvį; propaguoti Baltikos respublikų nepriklausomybės idealą ir palaikymą jų tautinį charakterį; palaikyti ir gerbti politiškus, kultūriškus ir ekonomiškus ryšius jungiančius Baltikos Respubliką su kitomis pasaulio dalimis; palaikyti draugijos tikslus ir veikimus visuomet bepartvyškus ir neužsiimti jokiuose rasiniuose ar tikėjimiškuose ginčiuose.

Oscar M. Poeld, Sekr.

Svarbu!

Šiuomi prisiminam savo gerbiameiems skaitytojams, kad Amerikos Lietuvio sieniniai kalendoriai jau baigiami spausdinti, ir jei nepasiskubinsite pasinaujinti savo prenumeraturos — gali jų pritrukti.

Prašome visų skaitytojų, kurių prenumeratos jau pasibaigę, ateiti Amerikos Lietuvio raštinėn ir pasinaujinti. Kiekvienas mūsų skaitytojas pasinaujinęs savo prenumeratą arba ir naujai užsiprenumeravęs laikraštį, gaus kalendorių DOVANAI.

Amerikos Lietuvio prenumeraturos kaina \$2.50 metams, dviem metam - \$4.00. Pasinaujindami savo prenumeratą paremsite savo spaudą ir sykiu gausite gražią dovaną — Sieninį kalendorių su lietuviškais numeriais ir atžymėtomis tautiškomis ir katalikiškomis šventėmis.

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street
Worcester, Mass.

JEIGŲ TAKSOS - INCOME TAX

Labai svarbu į laiką ir tinkamai išpildyti valdiškas Income Tax jusų metinių pajamų Blankas.

Jeifurite kokių neaiškumų su jusų Jeigų Taksomis, ir būtų reikalinga pagelba, kreipkitės —

Amerikos Lietuvio raštinė
14 Vernon St., Worcester, Mass.

LIETUVIAI AMERIKOJ

WATERBURY, CONN.

WATERBURY LIETUVIŲ TARYBA SIULO SAUKTI NAUJOS ANGLIJOS VEIKEJŲ SUVAZIAVIMĄ

A. L. Tarybos valdybos susirinkime gr. 17 d. gana plačiai svarstyta surasti budus, kaip būtų galima daugiau sustiprinti gresias paremti karo pastangas greičiau laimėti karą, ir kartu prisidėti prie išlaisvinimo pavergtų tautų. Kadangi karas ypatingai Europoj gali pasibaigti bile diena, Hitlerių susmukus, kas tada gali atsitikti su Lietuvos Nepriklausomybe? Suprantama, Amerika mus pilnai užtars, bet Amerika turės įtikinti kaip Angliją, Rusiją ir kitas alijantų tautas, kad mes kovojom už visą laisvę, už pasaulio demokratiją ir kad mes griežtai reikalaujam demokratiškus principus pildyti, taipgi mes reikalaujam kad po karo kaip kitom Ašies pavergtom tautom, lygiai ir Lietuvai, būtų sugražinta pilna laisvė ir nepriklausomybė. Šiais ir kitais svarbiais klausimais Taryba susirupino ir sumanė kreiptis į Naujos Anglijos visuomenės veikėjus, organizacijų pirmininkus, profesionalus, ir kitus Lietuvos mylinčius žmones. Ar jie pritarę suaukšti tokį kaip ir Naujos Anglijos suvažiavimą kur nors Worcester, Hartforde, Waterbury, ar kur kitur, bile tik būtų visiem patogų?

Gerbiameji, tikslas yra svarbus ir visiem žinomas — nėra reikalo atkurti. Todėl kviečiame visus be skirtumo, kurie tik rūpinatės karo laimėjimo sustiprinimu, ir Lietuvos nepriklausomybės likimu, atsiliepkite per spaudą ar per laiškus: Ar jūs pritaratume tokiam Naujos Anglijos lietuvių suvažiavimui? Žinoma. Musų pagedavimas kad visų sriovių lygiai ir nesrioviniai veikėjai čia dalyvautų, išskiriant komunistus. Malonėkite atsiliepti į šį kvietimą skubiai...

PASKELBĖ ISDAVIKŲ MITINGELIO ŽYGIUS

Grudžio 22-ą d. vietinė spaudoj tilpo šitoks trumpas pranešimas: "Demokratiški Lietuvių Amerikos" konferencijoje N. Y. pasiuntė rezoluciją State Department, kad jie užgęvė Rusijos valdžią Lietuvoj, Latvijoje, ir Estonijoje ir kartu reikalauja, kad Suvienytos Valstijos panaikintų Baltiko Valstijų konsulatų Amerikoje." Bet kas svarbiausia, matomai išgamos pradėjo sarmatytis komunizmo ir kurį jie iš visos širdies tiki, ir pradėjo pasivadinti demokratiškais lietuviais...

Žinoma, Amerikonų spauda žino koki jie demokratai, ir prie

šito pranešimo redakcija štai ką pridėjo: "Už tokį pasiūlymą jie susilaukė didelio pasipriešinimo, kadangi tukstantai vietinių ištikimų lietuvių griežtai reikalauja, kad po karo Lietuva ir kitos pavergtos tautos taptų laisvos ir nepriklausomos, tai yra demokratiški principai už kuriuos mes šiandien kariuomam." Čia musų begėdžiai turėtų suprasti kad Amerikonų spauda juos pajukė, primindami, kad tukstantai ištikimų lietuvių griežtai priešingi komunizmo principams. Nėra skirtumo kuomi jie save vadina, bet svarbumas yra tame, kad lietuviams yra didžiausia gėda kad mus tautoje atsiranda tokių išgamų, išdavikų, begėdžių, kad ir svetimausiai juos aiškiai pradėjo pažinti. Iš dalies kas juos negali pažinti? Tokį žmogų ir ant gatvės sutikęs pažinsi, nes jo visa išvaizda panaši į kriminalisto. Jie gėdinasi žiūrėti tiesiog į žmogų, nes jų supuvusi sąžinė juos kankina, o vis vien jie dirba diena ir naktį kruvina darba, kad tik nukalti nelaisvės rečiau tiem žmonėm iš kurių jie patys kilę, savo tėvams, broliams, seserims, giminėms.

Dr. M. J. Colney

PHILADELPHIA, PA.

BRANGŲS KARO BONŲ PIRKĖJAI

Beabejo jau visi dagirdo kad už Philadelphiajos Lietuvių Karo Bonų pirktus pinigus tapo nupirkta BOMBONEŠIS, bet kad Lietuvių vardas tapo iškeltas ir padanges, gal dar nevisiem yra žinoma. Taigi, šiūom laiškū oficialiai pranešame kad BOMBONEŠIS BUVO PAVADINTAS IR PAKRIKŠTYTAS — "LIETUVOS VYTIS — KNIGHT OF LITHUANIA."

Krikštynų atminčiai Bombonešis buvo fotografuotas su pilnu veikimo Komitetu. Kadangi visi Karo Bonų pirkėjai negalėjo dalyvauti Krikštynuose, tai Krikštynų atminčiai yra rengiamas IŠKILMINGAS BANKIETAS, Sausio 9 d., 1944 m., 5-tą val. vak. Lietuvių Muzikalėj salėj — 2715 E. Allegheny Ave.

Tikimes kad didis skaičius norės dalyvauti bankiete, nes bankieto dalyviai apturės — nemo-kamais, Oficiali Bombonešio Krikštynų Paveikslą. Taigi norintieji paveikslą, norintieji dalyvauti bankiete, išanksto turėsite nusipirkti tikietus, nes aplinkybės ir valgomų dalykių padėtis priverčia svečių skaičių nelaužomai nustatyti iki 500 asmenų. Vakarais bus pilnas gyvumo ir įvairumo, nebus nė vieno nuoboduomo momento. Ištikro dar tokio Lietuvių vardo pagerbinčio vakaro nebuvo, ir ka-

Hartford, Conn.

Slegianti Nuotaika, Su Ašaroms Ne Džiaugsmo Bet Širdgėlos Daug Motinų šventė Kalėdas. O Nauji Metai Bus Sutikti Milijonų Žmonių Pasauly Beviškiešiai. Tai Daviniai Krikščioniško Pasaulio Kulto ir Jo Vady.

HARTFORDO Lietuviai praleido kalėdas, laukia naujų metų. Kalėdų švenčių proga nuotaika vietos lietuvių labai bloga, daug motinų ir tėvų praleido Kalėdų šventę su ašaromis širdgėlos, nes jų jū sunai nešventė Kalėdų švenčių su tėvais, jie toli nuo tėvų atskirti, išblaškyti po plačios Amerikos žemyną, arba, atsidūrę už didžiųjų jūrų tolimuose kraštuose, o kaip kurie jau gyvena belaisvėje, o kiek jau žuvusių? Nerimsta jaunos žmonos netekę savo vyrų, ludi jos beviškiešiai laukdamos naujų metų ir žinėlės nuo savo vyrų, ludi tėvai ir giminės.

Bet mes amerikoni švenčiam tiktai trečias karų metų Kalėdas, Europos tautos: lenkai, anglai, francuzai, lietuviai, suomiai ir norvegai bei kitų tautų žmonės švenčia jau penktas karų metų Kalėdas. O Kinai kariauja su japonais jau 7 metus. Azijos žemynne karas prasidėjo 1932 m., Europoj 1939 m. Mes manėm, kad išvengsim karą Amerikoje, ramino mus vadai taikū mums žadėdami. O kokia rusti veidmai nystė! Kiek apsvilymo pasaulio žmonėms tenka pergyventi! — pareiškė susijaudinęs p. Jeronimas Užupis.

Gražūs burelis svečių sėdėjo prie kalėdinių vaišių stalo ponų Sofijos ir Roberto Johnsonų West Hartforde. Svečiai Hartfordo, Manchesterio ir Windsor susirinkę gražioje nuotaikoje susėdo prie stalo, bet slegianti nuotaika visus juos vargino, jie nebuvo tiek linksmi kaip praeityje aš juos mačiau kalėdų švenčių proga, nes per pastarus ketlė metų daug visko atsitiko, daug liudėsio teko pergyventi. Nedaug metų praėjo kaip gerb. Užupių vienintelė dukrelė graži kaip lelija mirė, paliko jiems tik tai vienintelis sunus augantis, bet blaunkiant šių Kalėdų jie neteko jo, jis atsidūrė prie Pacifiko jūros krento tolimoje Californijoje. Užupių nuotaika labai patetiška. Jiems rupi jų jū sunelio Albino likimas.

Januškevičių šeimoje įvyko didelė permaina, šios šeimos nariai neteko savo tėvelio. Jau antras kalėdas Januškevičių, Johnsonų ir O'Mearų šeimų nariai, ypatingai, ponia Januškevičienė švenčia be savo vyro. Jaučia nerymą Sofija ir Marytė, nes žino, kad gal netolimoj ateity jų vyrų Robertas ir James bus pašaukti į karinę tarnybą. Visi bandė nu-duoti linksmis kalėdų švenčių proga, bet negalėjo, be liudėsio ašarų neapsėjo. Tikiai Beverly jaunutė vos 6-tą metelį bepradėjus gyventi ir mokyklą lankyti, besidžiaugdama gausybe kalėdinių dovanų gavimu, ji buvo linksmas, krikštavo šeimoje tarsi pavasario laiku sode lakštin-

ro metu kito nebus. Taigi, verta ir patartina kad nieko nelaukus nusipirkumėte tikietus įdant butumėt užtikrinti. Rezervuokite ar įsigykite tikietus per šias pažymėtas vietas:

- Joseph Kavaliauskas 1601 S. 2-nd St. - DEWey 5136
- George Lukosevicz 2621 S. 8th St. - DEWey 3216
- Joseph Birzietis 3017 S. 79th St. - SAR - 7776
- Stanley Tolvaiša 1849 S. Ringold St. Genevieve Roman 1113 Mt. Vernon st.-POP - 4110
- John Raynis 110 W.Thompson st.-GAR - 0610
- John Grinius 3120 Richmond st.-REG - 2218
- Kazmer Zodeiko 2619 E. Ontario st.-REG - 8135
- Julia Smith 5809 N.Fairhill st. - WAV 2538
- Liberty Federal Savings & L. 204 N. Broad Street - RIT - 7726 - Race 4231
- Švento Kazimiero, Švento Andriejaus, ir Švento Jurgio Parapijos Klebonijas. Per savo Draugijų ir Klubų Raštinius.
- Kadangi Jūs ir Jusų šeimos nariai stambiai prisidėjote Karo Bonus pirkdami per Lietuvių Komitetą, ar suteikdami Lietuviams kredita, Karo Bonų Komitetas ima šią progą išreikšti jums padėką, nes su jusų parama buvo galima BOMBONEŠI nupirkti ir Lietuvišką vardą suteikti. Tikimes kad ir ant pagerbimo Bankieto atsilankysite.
- Su pagarba, Jos. Kavaliauskas, Pirm. Raudonojo Kryžiaus Ir Karo Pergalės Komitetas

galėlė, bet ir jos linksmybė sudrumstė močiutes ir kitų svečių liudėsio nuotaika ir ašaros.

Bet tai tik vienas tokis Kalėdų švenčių proga vaizdelis kurį prisimenu, o yra milijonai šeimų pasauly kurios liudnai, su ašaromis ne džiaugsmo bet širdgėlos šventė šias Kalėdų šventes ir beviškiešiai laukia naujų metų nežinodami kokias ateitis juos laukia. Milijonai žmonių karo paieštų gyvena alkani, be maisto, be pastogės požeminiuose urvuose ir giriose, nes jų namai karo ugnies sudeginti, milijonai serga visokių ligų — epidemijų ir sužalojimų, vaitoja šie ligoniniai, verkia vaitoja jų artimieji, tėvai, arba, sunai ir dukros savuosius matydami mirties patale arba, skausmū kamuojamus. Lauko ir miestų ligoninės kupinos sužeistųjų karių, milijonai žmonių epidemijų ligų kertami kai sprogstančių šrapnelių karo lauke, Baubia kanuolės ir iš oro metamų sprogstančių bombų aidai visoje Europoje ir Azijos kraštuose Kalėdų dienoje, o bažnyčiose mus dvasios vadai sako: "Ramybė ant žemės visiems geros valios žmonėms!" Jie skelbė raminančius žodžius per šimtmečius, mokino žmones meilės artimo, skelbė krikščionybės brolybės idėją, bet žmonės vis neklauzė ir kaip praieityje ir dabar Kalėdų šv. proga, minint Kristaus gim. sukaktį, mes pergyvenam krizę, karo tragedijas pasauly. Krikščioniškas kultas nedavė pasaulio žmonėms ramybės ir taikos, meilės artimo. Kas gi už tai kalti? Ar dvasiškiai, ar svietiški mokytojai, ar visuomenės vadai — klaušia mūs tėvai ir motinos.

Tikrai, musų krikščioniškoji civilizacija nedavė geresnių žmonių laikų ir nepasalino iš visuomenės tarpo dvasios ir moralu ubagu, neapykantos ir piktos valios žmonių ir vadų, godumo ir norų vieni žmonių išnaudoti kitus. Neturime pilnutėlės dvasinės ir politinės laisvės daugely pasaulio kraštuose, neturime lygybės, teisėtumo, RAMYBĖS IR TAIKOS ant žemės kurią mums davė krikščioniškos civilizacijos Tėvas Jezus Kristus, kurio idėjos ir mokslo tiesą per šimtmečius skelbia jo apaštalai. Tačiau jų propaguojama krikščioniška idėja meilės artimo, krikščioniškos brolybės ir ramybės bei taikos ligi šiol krikščioniškam pasauly neprigijo.

Hartforde gyvena arti 3000 lietuvių kilmės žmonių, bet jie susiskaldę į grupes, jų tautinė, politinė, socialinė ir dvasinė — religinė sąvoka nevienoda. Taip yra ir kitų tautų žmonių tarpe. Bet žmonės iš mažens auklėjami vienodos bažnyčios ir mokyklos, bet nevienodai jie užaugę protauja, nevienodai jie supranta meilę artimo. Krikščionys muša krikščionis — katalikai žudo katalikus, protestonai žudo protestonus ir t.t. Bet visi jie auklėtiniai ir mokiniai vienodos mokyklos ir bažnyčios. Kodėl jie toki netobuli žmonės?

Aš esu klausęs dvasiškųjų, svietiškių mkytojų, akademikų ir universitetus išėjusių visuomenės vadų kame gi pamatinė priežastis supuvimo ir visų nedorybių musų krikščioniškam pasauly, bet nei vienas iš paklaustų ne atsakė vienodai ir neišaiškino priežasties netobulumo krikščioniško kulto ir santvarkos. Vadai buvo ir tebėra tarpe tautų, šeimų ir individų. Nė jokia religija, nė politinė ir socialinė idėja ligi šiol nesubūrė žmonių į vienybę ir neįtikino žmonių jog karas lygiai žalingas laimėtojams ir pralaimėtojams.

Musų krikščioniška civilizacija davė daug visokių mokslinių ir žmogaus išminties stebuklų įvairiose gyvenimo srityse; turime gražius vieškelius, geležinkelius, gražius geležinius tiltus per didžias upes ir ežerus nutiestus kuriais rieda automobiliai ir traukiniai, keliauja žmonės labai greitai ir patogiai. Turim susisiekiemo tobulas imones — telegrafo, telefono ir radijo; keliaujam per plačias jures laivais ir visas pasaulio dalis, skrendame aeroplanu ore, o kiek kitokių mokslo pažangos ir žmogaus išminties stebuklų yra pasauly! O labai daug, pažvelkim į mokslo tyrimo paslapčių laboratorijas, kiek tenai stebuklų matysime. Tai vis daviniai mūsų civilizacijos.

AUKOS AMER. LIET. TARYBAI SUDETOS AMERIKOS LIETUVIŲ KONFERENCIJOJE PITTSBURGHE, PA.

Finansų Komisija priėmė auką be aukotojo vardo	\$15.00
Rochester, N. Y. Lietuviai, per M. Rickį	1,000.00
Darius-Girėnas Post No. 271, Chicago, Ill.	250.00
Jos. M. Stankus, Grand Rapids, Mich.	10.00
Pranė Lapienė — Brooklyn, N. Y.	10.00
Šv. Onos Moterų Draugija — Ansonia, Conn.	5.00
Šv. Petro Parapijos ALRK, Skyrius — So. Boston, Mass.	10.00
Šv. Juozapo Piliiečių Klubas — Westville, Ill.	5.00
Moterų Sąjungos Draugija — Westville, Ill.	4.00
Moterų Rožančiaus Draugija — Westville, Ill.	5.00
Šv. Juozapo Piliiečių ypatiškos Aukos — Westville, Ill.	
Thomas Lucas — Westville, Ill.	1.00
Judge A. A. Apanaitis — Westville, Ill.	1.00
Kazimieras Miciukla — Westville, Ill.	2.00
Jonas Lutcka — Westville, Ill.	1.00
Jonas Gedvilla — Westville, Ill.	1.00
Šv. Vardo Draugija — Harrison ir Kearney, N. J.	25.00
P. Fabijonaitis — San Francisco, Calif.	10.00
Juozas Bendikas — Cleveland, Ohio	1.00
B. Jakiėnė — Cleveland, Ohio	1.00
Kutkauskienė V. — Cleveland, Ohio	1.00
J. Savickas — Cleveland, Ohio	1.00
O. Beniušienė — Cleveland, Ohio	1.00
Stanely šeimyna — Pittsburgh, Pa.	10.00
Priduota per "Liet. žinių" Red. Liet. Gelbėti, Amsterdam	10.00
SLA. Kuopa — Rockford, Illinois	25.00
So. Boston Lietuvių Piliiečių D-ja — So. Boston, Mass.	5.00
L. D. D. 20-ta kuopa — St. Louis, Mo.	5.00
Wm. Orintas — St. Louis, Mo.	1.00
J. Sankus — St. Louis, Mo.	1.00
G. Kropaitis — St. Louis, Mo.	1.00
A. Lepsnis — St. Louis, Mo.	1.00
ALRK. Susivienijimo 50 kuopa — Cleveland, Ohio	10.00
Antanas Galinskas — Pittston, Pa.	1.00
LSS. 20 kuopa — Akron, Ohio	1.00
Joseph J. Pranckus — Chicago, Ill.	25.00
Lietuvių Moterų Apšvietos Klubas — Waterbury, Conn.	15.00
SLA. 115 kuopa — Wilkes Barre, Pa.	1.00
Ona ir Martynas Sinkevičiai — Rockford, Ill.	1.00
A. G. Jatužienė — Palmyra, N. J.	1.00
ALT. Sandaros 32-ra kuopa — New Britain, Conn.	1.00
Jurgis Duobickas — Jefferson, Ohio	1.00
Lietuvių Kultūros Draugija	
A. M. Makauskas — Manville, N. J.	1.00
Lietuvių Amer. Piliiečių Bendrovė — Norwood, Mass.	10.00
Šv. Petro ir Povilo Parap. Dr-ja — Grand Rapids, Mich.	1.00
Lietuvių Jaunimo Ratelis — So. Boston, Mass.	1.00
SLA. 53-čia kuopa — Chelsea, Mass.	1.00
Lietuvių Tautiška Parapija — Scranton, Pa.	1.00
Lietuvių Ukėsų Klubas — Lawrence, Mass.	1.00
Lietuvių Moterų Piliiečių Klubas — Lawrence, Mass.	1.00
Lietuvių Sunų Aušros Vartų — Lawrence, Mass.	1.00
Šv. Onos Draugija — Lawrence, Mass.	1.00
SLA. 41-ma kuopa — Lawrence, Mass.	1.00
LSS. 61-ma kuopa — Lawrence, Mass. — Viso	2.00
Lietuvių Ukėsų Klubas — Lawrence, Mass.	1.00
Lietuvių Sunų Draugija — Lawrence, Mass.	1.00
Šv. Onos Draugija — Lawrence, Mass.	1.00
Aušros Vartų Draugija — Lawrence, Mass. — Visa	1.00
SLA. 41-ma kuopa — Lawrence, Mass.	1.00
Šv. Onos Draugija — Lawrence, Mass.	1.00
Lietuvių R. K. Centras — Haverhill, Mass.	1.00
Lietuvių Šv. Jurgio Dr-tė — Detroit, Mich.	1.00
Lietuvių Kolonijos Veikėjai — Bridgeport, Conn.	1.00
SLA. 66-ta kuopa — Ansonia, Conn.	1.00
J. M. Šaltenis, 616 W. Madison Ave., Chicago, Ill.	1.00
ALT. Sandaros 33-čia kuopa — Norwood, Mass.	1.00
SLA. 131-ma kuopa — Norwood, Mass.	1.00
SLA. 34-ta kuopa — New Britain, Conn.	1.00
SLA. 260-ta kuopa — Chicago, Ill.	1.00
Amžino Rožančiaus Draugija — Elizabeth, N. J.	1.00
Apasitallstės Maldos Draugija — Elizabeth, N. J.	1.00
Tretininkų Draugija — Elizabeth, N. J. — Viso	1.00
Lietuvių Raud. Rožės Klubas — Cicero, Ill.	1.00
Chicago Lietuvių Suvalkiečių Klubas	1.00
Constance Kungis	1.00
SLA. 311-ta kuopa — West Frankfort, Ill.	1.00
V. Urbonas — West Frankfort, Ill.	1.00
Rev. Justin Vaškys, Pittsburgh, Lith. Franc. Fathers	1.00
M. Karėiauskas — Chicago, Ill.	1.00
P. Jungelis, Akron, Ohio SLA. 198 kuopa	1.00
Jos. Mitka ir B. Pukis — Milwaukee, Wis.	1.00
Mrs. J. Politis, Rockford, Ill. Lith. Catholic Womens L.	1.00
Dr-tė Taut. Garsaus Vardo Lietuvos, Chicago, per Pirturį	1.00
Lietuvių K. Ratelis, A. Jakutis — Chicago, Ill.	1.00
SLA. 75 kuopa, Br. Staikienė — West Hollywood, Cal.	1.00
9-th Ward Lietuvių Demokratų Klubas Roseland-Chicago	1.00
J. Sekys — Hartford, Conn.	1.00
- (Daugiau bus)

dangorėžijos gražius architekturos namus, tuos tobulus geležinkelius ir geležinius tiltus per upes ir plačius ežerus, ir oro metamoms bombomis skandinami laivai, skandinami pavadininių užpuolikių; žodžiu, visam pasauly liepsnoja karo ugnis, vaitoja sužeisti kariai, guli nūduyti herojai! Miršta karo baudaujanti tremtiniai, nėra artimo meilės, plėtojami žmogžudybės veiksmai.

Šių liudny progų visiesoje mes kalėdų proga minėdami Kristaus gimim sukaktį Jubilejų, prisimindami Karaliaus Taikos mums duotą civilizaciją statome klausimą sau: ar viskas tvarkoje musų gyvenime, ar musų civilizacija tobula? Kodėl krikščioniškojo kulto mokytojai nepajiegė pašalinti iš mūsų širdies ir sielos keršto, katalikų, protestonus, mahometas mahometas, histas budhistą ir pan. Šie krikščioniškos civilizacijos pastatai — bažnyčios ir los ant kiekvieno kampe — tiktai tiek teišmokino ir rina, Ar gi tokia musų tikėnės sąvoka, mūs toki ženklas tobulumo? Kame mybė ir Taika geros valios ant žemės? Šie klausimai vo diskusuojami žmonių pasauly šių Kalėdų švenčių ga. Diskusavome ir mes besisvečiuodami ir kartu su kitais žmonėmis.

PRANEŠAM, KAD VALGIŲ GAMINIMO KNYGA JAU GATAVA

Tai yra naujai pertvarkyta laida

su dviem priedais:

KAIP GAMINTI VAISIŲ VYNAS

— ir —

PATARIMAI IR PAAIŠKINIMAI APIE MAISTĄ IR SVEIKATĄ

Ši knyga susidaro iš 250 puslapių ir yra vienintelė lietuvių kalboje

Joje tilpsta virš 400 valgio gaminimui rušių, apie 150 vynu ir likerio gaminimui formuly, 20 formuly del midaus gaminimų, ir 77 priedo posmai apie Maistą ir Sveikatą.

Tilpsta ir daug kitų naudingų patarimų del namų prižiūrėjimo, stalo prirengimo, ir t.t. ir t.t.

Kiekviena Lietuvė ir Lietuvaitė butinai turėtų šią knygą įsigyti ir naudotis joje tilpstančiais naudingais patarimais. Ši kukorystės ir vaisvynių gaminimų knyga turi neįkainuojamą vertę. Bet ją tamsta gali įsigyti TIKTAI UŽ \$1.00

Taigi, įdėk konvertan vieną dolerį ir pasiūsk žemiau paduotu adresu, o mes tuojau pasiūsim Tamatai tą taip naudingą jusų šeiminkystei knygą. Knyga įrišta spalvuotus storus popierinius viršelius.

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET

WORCESTER, MASS.

AMERIKOS LIETUVIS
The American Lithuanian Weekly published every Saturday by
Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: In U. S. \$2.50 In Foreign Countries \$3.50
Two Years Subscription \$4.00 Two Years Subscription \$5.00
One Half Year \$1.50 One Half Year \$2.00

Single Copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išleina šeštadieniais, leidžiamas
G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$2.50 Užsieniuose—Kanadoje \$3.50
Prieš metam \$4.00 Dviem metam \$5.00
Pusmetį \$1.50 Pusmetį \$2.00

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

V. M. Klausutis

NAUJŲ METŲ ANGOJE

STOVIME BEVILTISKOS POKARINĖS ATEITIES IŠVAKARĖSE. KARĄ LAIMĖSIME, BET PRALAIMĖSIME TAIKĄ. PATALINIMAS SUMNER WELLES, ŽENKLAS ANGLŲ IR RUSŲ DIPLOMATINIŲ LAIMĖJIMŲ, O MUSŲ PRALAIMĖJIMŲ.

There must be, not a balance of power, but a community of power; not organized rivalries, but an organized common peace.

WOODROW WILSON

LABAI daug sukrėtimų ir neramių momentų pergyvenom 1943 metais. Stovėdami angoje 1944 metų laukiam pergalės KARO ir TAIKOS fronte. Karo stratega žada viltį Suvienytoms Tautoms laimėti karą, bet politiniam ir taikos fronte mažai vilčių yra laimėti. Didžiųjų valstybių vadų politika nežada gerovės, teisingos ir pastovios taikos. Sekdami didžiųjų tautų vadų politiką, analizuodami Maskvos ir Teherano konferencijų nutarimus gauname įspūdį, kad pokarinių problemų jie neišsprendė, derybų daviniai labai migloti. Niekas negali tikrai pasakyti kaip didžiųjų valstybių vadai planuoja pasaulį po karo pirtvarkyti.

Daug pažadų jie davė pasaulio tautoms, daug kalbėjo apie politines laisvės patikrinimą, apie geresnę santvarkos įsteigimą po karo, bet ar jų pažadai bus įgyvendinti ar ne, dabar neįmanoma pasakyti. Iš Anglijos ir Sovietų Rusijos vadų politikos netenka laukti patikrinimo politinės laisvės mažoms pasaulio tautoms, nes šių kraštų vadų politika imperialistiška. Amerikos vadų užsienio politika buvo ideali, daug žadanti, bet po konferencijų Quebec, Maskvos ir Teherano, mūsų vadų politika pokarinių reformų klausime žymiai pasikeitė. Su mūsų krašto nauja užsienio politikos kryptimi sutapo p. Sumner Welles'o rezignacija — pasitraukimas iš Valstybės Departamento. Jo rezignacija turi ryšį su pokarinių reformų santvarkos problemomis.

Del nuomonių skirtumo p. Sumner Welles ir p. Cordell Hull buvo nemažai ginčų, ši faktai patvirtina iš mūsų krašto apsaudos pranešimų. Sumner Welles priešinosi kompromisui politikai, atsisakė daryti bet kokius nusileidimus anglų ir rusų vadams; del šių ginčų Sovietų Rusijos Ambasadorius M. Litvinovas buvo atsauktas iš Washingtono ir Sumner Welles pašalintas iš Valstybės Departamento. Nors Prez. Roosevelt vertina p. Welles suvaidintą rolę Valstybės Departamente, bet jis nesutiko su p. Welles nuomone, rėmė p. Hull nuomonę ir nusistatymą.

Sumner Welles genialus diplomatas, demokratinės idėjos, teisingumo ir aukšto moralo politikos, Amerikos prestižo gynėjas. Dėja, jis pralaimėjo ginčą, jo oponentai tapo laimėtojai. Gerb. p. Welles pasipriešino patenkinti anglų ir rusų reikalavimus nesuderinamus su ATLANTIKO ČARTERIO principais ir didžiųjų valstybių vadų pažadais geresnės santvarkos pasauliui. Jo pasitraukimas iš Valstybės Departamento nustebeino mūsų visuomenę, Kongreso narius ir diplomatus Washingtono. Sumner Welles'o pašalinimas tai ženklas anglų ir rusų laimėjimų diplomatiniam fronte, o mūsų vadų pralaimėjimų.

Šis įvykis primena mūsų pačių įvyki prieš kelėtą metų Anglijos ministerių kabinete. Neville Chamberlain pašalino Anthony Eden už jo atsisakymą patenkinti Hitlerio reikalavimus. Dabar taip atsitiko su p. Welles. Mūsų žinome koki daviniai buvo Chamberlaino kolaboracijos su Hitleriu, kokias pasekmes davė „appeasementų“ politika. Gal ir taip baigsis mūsų vadų kompromisų politika — kolaboracija su anglų ir rusų vadais. Mažų tautų kaina taikos nenuspirkto Anglijos vadai, nenuspirkis ir mūsų vadai. „Appeasementų“ davimas šiai begėdiško imperiolizmo politikai Amerika negali but šalininė tokios politikos.

LIETUVIAI! KRAITYKITE IR PLATINKITE AMERIKOS LIETUVI

PAVOJINGA INFLACIJA

Kad užbaigti jai kelią, reikalinga kainų kontrolė, Karo Bonų Taupa ir maža plieno formula

bingais" pažadais. Bet jei Chamberlain nebutų suardęs Edeno planų tai Anglijos ir kitų pasaulio tautų žmonėms dabar nereiktų užmokėti savo gyvybėms, kraują, sąsaramis, prakaitu ir turtu už Anglijos vadų politiškas klaidas.

Nenuostabu kad genialus Amerikos visuomenės vadas, Sumner Welles, budamas Valstybės Departamente p. Cordell Hull padėjėju pasipriešino mūsų vadų kompromisų politikai, nes jis žino ką reiškia ir žada „appeasementų“ politika imperializmo tikslais paremta. Sumner Welles laikėsi Amerikos garbingų politikos principų teisėtumo ir aukšto moralo dėsniams paremtu, Atlantiko Čarterio duotų pasaulio tautoms pažadų, nenusileidim anglų ir rusų vadų reikalavimams nesuderinamiems su ATLANTIKO ČARTERIU ne paisydama pavojaus savo diplomatinei karjerai.

Welles'o Pareiškimai Nepatiko Imperialistam

Mes atsimenam Amerikos genialaus vado, Woodrow Wilsono, žodžius: "What we seek is the reign of law, based upon consent of the governed and sustained by the organized opinion of mankind. There must be, not a balance of power, but a community of power; not organized rivalries, but an organized common peace." (Mano pabraukta aut.). Tokios nuomonės esa p. Sumner Welles Jis pasipriešino bet kokiai imperializmui, jo supratim, taika turi but patikrinta visų tautų bendromis pastangomis ir glaudžių santykių buvimu, patikrinimu visoms tautoms politinės laisvės ir lygybės teisių.

Sumner Welles kalbėdamas geg. 30 d., 1943, (Memorial Day) Arlingtono Kapuose, Washingtono, tarpe kita ko yra sakęs sekančiai: "The age of imperialism is ended, the right of a people to their freedom must be recognized. If this war is in fact a war for the liberation of peoples it must assure the sovereign equality of peoples throughout the world." (Mano pabraukta — aut.). Šis pareiškimas p. Sumner Welles nepatiko Londono ir Maskvos valdovams, nes nesuderinamas su jų tikslais.

Mes atsimenam reakciją Londono ir Maskvos valdovų. Rusijos Ambasadorius M. Litvinov (Litvinov) staiga tapo atsauktas iš Washingtono. Ka-gi tas reiškia? Aišku, Maskvos protestą Washingtono vyriausybei. Winston Churchill kalbėdamas Parlamente atsakė į Sumner Welles'o kalbą sekančiai: "As Karaliaus paskirtas Ministrų Pirmininku nesutiksiu buti Britanijos Imperijos likvidatoriu." Taip Churchill protestavo Washingtono vyriausybei.

Galimas dalykas, kad p. Sumner Welles drąsiai ir atvirai kalbėjo neatsižvelgdamas į anglų ir rusų vadų pokarinius tikslus, bet jo nuosirdus, teisėtumu ir aukšto moralo politikai paremti pareiškimai parodė Amerikos visuomenės ir vadų pokarinių reformų sąvoką, sudarė pasaulio visuomenės pasitikėjimą Amerikos ir Suvienytų Tautų vadams, bet šį pasitikėjimą nuneigė anglų ir rusų vadų imperializmo politika. Mūsų nuomone, Sumner Welles

vairuodamas Amerikos užsienio politiką ėjo tiesum kelių nurodytu garbingu, geniališku Amerikos vadų: Thomas Jeffersono, Abrahamo Lincolnio ir Woodrow Wilsono. Welles'o propaguojamų pokarinių reformų idėja reali, demokratiškais principais, teisėtumu ir aukšto moralo dėsniams paremta, pilnai sutapo su ATLANTIKO ČARTERIO principais pasirašytais Prez. Roosevelto, Churchillo, Stalino ir kitų tautų vadų. Tatoi jei anglų ir rusų vadai nori teisingos ir pastovios TAIKOS, jei jie nori išpildyti savo pažadus, tai nebuvo reikalo jiems priešintis p. Welles

NEKELIAUK LAIKE ŠVENČIŲ

Apsaugos Transportacijos Įstaiga labai prašo visų civilių atsisakyti nuo malonumo kelionių tiek traukiniais tiek autobusais gruodžio 17 ir sausio 10 d. laikotarpyje.

Pagal oficialią vyriausybės statistiką Kalėdų - Naujųjų Metų švenčių periode žmonės keliauja daugiau negu bet kurio kitu metu laiku. Nuo to turi buti susilaikoma, nes kitaip traukiniai ir autobusų linijos bus užplustos keleiviais, kurių jie negalės priimti.

Yra keturi punktai, kuriuos civiliai turi prisiminti, prieš nusprenddami keliauti šiuo laikotarpiu. Pirma, lengvabūdiškai civiliai, kurie planuoja keliauti laike Kalėdų - Naujųjų Metų švenčių gali nereikalingai sulaukyti motinas, tėvus, žmoną ir mylimąsias nuo paskutinio pasimatymo su mylimaisiais karo pajėgose, prieš

pareiškimams. Tie jų protestai parodė prie ko jie rengiasi p. karo.

Gerb. p. Sumner Welles'o kalbomis viešai publikai pasakytos dabar jau knygų lapuose užrašytos bus amžinai paminklu rodančiu pasaulio visuomenei jo politikos idealiskumą, praktiskumą ir teisingumą. Bet Anglijos ir Rusijos vadų politikos imperialistiškas tendencijas žino civilizuoto pasaulio visuomenė ir vadai. Laikas parodė, kad anglų vadai praityje buvo neišmintingais, pavyzdin, Neville Chamberlain. Laikas sugražino genialų anglų vadą Kapit. A. Edena į Ministrų kabinetą, laiką sugražins ir p. Sumner Wells į Valstybės Departamentą, nes jis nepamainomas, jis teisėtumo, reališkos politikos propagatorius, jo politika realybe ir teisybe paremta, ideali, demokratiška ir garbinga.

Woodrow Wilson pripažino Europos mažoms tautoms politinę laisvę ir nepriklausomybę, išlaisvino lenkus, lietuvius, latvius, estus ir suomių iš despotiškos Rusijos politinės ir ukinės vergijos, Sumner Welles pripažinstą šioms tautoms politinę laisvę ir nepriklausomybę, jis priešinosi rusų ir anglų pavergimui mažųjų tautų Europoj ir Azijoje, jis nepataikavo imperialistams. Sumner Welles turi šimtų milijonų draugų, jo politikos rėmėjų pasauly, jo oponentai turi tik kritikus. Maskvos ir Londono "realistai" prisidengę imperializmo skraiste gyvena tradicijoms viduramžių gadinės, senoviskai protauja, todėl jie blogai politikauja. Imperializmas tai viduramžių liekana, nesuderinamas su šrų laikų politiška ir ukine santvarka, bet viduramžių protu protaujanti anglų ir rusų vadai etonaujanti negali buti iš jų vedamos politikos. Tokios politikos šalininke AMERIKA NEGALI BUTI.

Sekantį laikotarpį Garganas stovėjo verandos duryse. Jam ranka paliko pakelta, kad kilsterėt kepturę, lupose sustingo malonusis sveikinimas. Ligi nesąmonėje jis žiuėjo į mažą moteriškę. Amandai nebuvo nei lašelio kraujo veiduose. Tik Elza nieko nežinojo; ji linksmai pakilo.

— Ai, koks susijaudinimas, — tarė Elza. — Ponas Garganas, jūs irgi čia, geai, matot, atvedžiau jusų ponį. Ji jau senai seką jusų pėdas.

— Ko tu čia ieškai Lidija? — Garganas atgavo kalbą: — Kodėl tu man neduodi ramybės? Tu žinai — tai mūsų baigta.

— Kodėl aš tavęs neieškau, — ramiai atsakė Lidija, — tu esi mano vyras.

Amanda sviruodama ėjo prie durų, prie jos skubėjo Garganas; ji įstengė jį sutrukdyti. Jis prispaudė jos abi rankas prie lūpų.

— Amanda, leisk man visa tau paaiškinti.

Nė žodžio netarus Amanda atstumė dailininką ir bėgo vakaro sutejoj — Garganas sekė ją. Pasilikusios damos pažvelgė viena į kitą. Lidija niuriai juokėsi. Amanda įbėgo sode, parkrito rasotoj žolėj ir spaudė kumštį burnon, jog nereiktų klykti. Garganas nusilenkė prie jos.

— Miela megaite, leisk man tau išaiškinti. Aš negyvenu drauge su žmona, aš skirsiuos. Aišku, tat tau aš tuojau galėjau sakyti, bet —

— Šalin! — Amanda klykė sukąstais dantimis, — eik velniop, eik pas žmoną, palik mane ramybėje ir nesirodyk akyse, niekšė! — Nusiramink, aš... Tu gi manęs nieko neklausai ir... Atleisk. Amanda pakilo nuo rasotos žolės.

— Rengkis, kad pražuni, — ji skausmingai ištare, — šalin, aš tave užpindysiu su šunim. Šalin, niekšė!

Garganas pasišalino, pasišalino įžeistas, kankinamas. Amanda jį nenorėjo matyti akyse ir taip pat nubėgo į dobilų lauką ir gulėjo asotoj žolėj, ligi pradėjo drebtį. Garganas kiek vėliau ieškojo ją visą naktį, ligi dieniai auštant surado ir beveik nešė atnešė į namų be sąmonės.

Antrą dieną ir vėliau dailininkas mėgino mergaitę įtikinti, nuraminti, bet Amanda baisiu pykčiu kiekvieną syk jį išvarė lauk ir, kada jis dar ėjo, Amanda užrakino savo kambarį. Kokį vakarą Garganas išsikalbėjęs su Krolas kiktštomotina, išėjo taip susijaudinęs, kad net senai daimai paliko jo gailų; jį permetinėjo Amandai kietasirdiskuma. Tą pačią naktį Krolas sode pasigirdo šuvis. Visi namo gyventojai skubėjo į ten, ir kas — dailininkas gulėjo su peršauta krutine. Jį inėšė grįočių; ligi nejučiant Amanda apkabino kadaise taip mylino žmogaus kuną. Dabar Amanda žinojo, jog ji dar užvien myli Garganą, bet kerštas neleido ankščiau buti gerai. Atvežė gydytoją, kuris apžiūrėjęs dailininką konstatavo, jog kulka esanti tarp šonkaulių ir reikalinga operacija, bet daug jis nesiųlęs, nes padėtis gana sunki. Atvažiavo iš Rygos vėl du gydytojai — išėmė kulka. Temperatura kilo. Dailininkas kliedėjo. Gydytojų veiduose buvo susirupinimas. Amanda nesišalino nuo lovos: keitė kompresus... Sekančią naktį gydytjas pasakė: — Padėtis be vilties, tik stebuklas gali jį išgelbėti.

Valandos bėgo, bet ligonis nesąmoningai blaškėsi. Amanda neiškentė; jį pašaukė krikštomotina, kad papūtų prie ligonio, o pati pasišalino nakties tamsuop, kur, jį pati nežinojo.

— Aš, aš pati esu kalta, — dėjavo Amanda, — kodėl reikėjo užmušti tą, ką mylėjau. Ji susivokė prie bažnyčios, nebus daugiau jėgos — nukrito ant bažnyčios akmeninių laiptų, esančių prie pačių durų. Gulėjo ant šalto akmens ir meldėsi: — Dieve, Tu gali visa, atiduok man jį vėl linksmai, sveiką, aš niekad daugiau taip nedarysiu, išklauskis kiekvieną ir stengsiuos suprasti. Dieve, išklauskis mano maldavimą.

Aušo rytas, kada Amanda pakilo nuo bažnyčios laiptų — sieloj tuštumas, bet ramumas irgi. — Tur but jau galas, tur but Edmundas daugiau nealsuoja, — jai karštą vilnelė perbėgo smegenimis ir jį skubėjo namo. Krikštomotina atrado užmigusia kėdėje Edmundas irgi gulėjo. Ar gyvas? Taip, jis alsavo. Stebuklas — nekliedėjo. Amanda atsargiai idėjo temometrą į jo pažastį, kad nepabudinti — išmatavo temperatūrą. Dievas buvo išklauses jos meldimą, — temperatūra žemesnė. Dieną atvažiavo gydytojas; jis irgi stebėjosi. — Dailininkas gyveno.

(Galas)

Klasta

NOVELĖ

Suliepsnojo šviesus žaibas apšviesdamas visą koplyčios vidų. Greta jų gulėjo apverstas kars tas iš kurio žiūrėjo kaž-koks skeletas atremtais nasrais. Aman da suklykė ir paslėpė veidus prie Gargano krutinės.

— Eisim lauk, Edmandas, prašau, mielas, eisim, kaip baisu!

— Dar truputį, ligi pereis lietus. Tu gi esi protinga ir nebijok mirusių, trunyjančių, — Garganas ją ramino, lyg kudiak. Amanda drebėjo — šaltas prakaitas rodėsi ant kaktos. Kaip tege išėiti, reikės lipti per baisy skeletą — ji tačiau nemastė, kad jai bus taip baisu mirusiųjų. Jai užvien nerijos prigykta? Aišku, Maskvos protestą Washingtono vyriausybei. Winston Churchill kalbėdamas Parlamente atsakė į Sumner Welles'o kalbą sekančiai: "As Karaliaus paskirtas Ministrų Pirmininku nesutiksiu buti Britanijos Imperijos likvidatoriu." Taip Churchill protestavo Washingtono vyriausybei.

— Tai šikšnosparnis, — Garganas ją ramino, — nebijok, jis tau nieko nedarys.

Griaustinis paliko retesnis ir tolsta, tik dar žaibavo.

— Jei aš užlipčiau pirma, tad tave aš antroj pusėj galėčiau nuleisti žemėn, — tarė Garganas.

— Ne, ne, drauge, tad tau nebus ko kelti ir nuleisti — aš busiu mirus — lavonas. Amanda užlipo ir leidosi žemėn. Ji tuojau kur nors bėgtų, bet reikia laukti jis. Ko jis tiek ilgai nepasirodo, kad tik jam kas ką nors nepadarė — pasitikėti negalima vokiečio lavonu. Po kiek laiko Garganas buvo greta Amandos. Iš pergyvento mergaitė pradėjo vėkti. Per priilijusias pelkes jie skubėjo į namus.

NESUTIKIMAI UŽBAIGS MUSŲ TAUTĄ

Tais laikais kada apie Lietuvą mažai Amerikoje ir kitur buvo girdėję, kada nebuvo pas mus pinigų, organizacijų nei gabių žmonių veikti tarptautinėje politikoje atgauti Lietuvai nepriklausomybę buvusio karo metais, mes turėjome suirūtę tarp savęs ir Lietuvos priešų su snipais buvo Washingtone, o visgi atlikome savo darbą ir Lietuva liko nepriklausoma. Mes nustebinome savo priešus ir Europos diplomatus. Bet, jei nebutų mūsų tautininkų sandarbininkai padarę tiek klaidų, kaip padarė, Lietuva būtų buvusi daug tvirtesnė, ne kaip buvo. Gal šiais metais mes nebusime taip laimingi ir todelei aš norėčiau perspėti visuomenę apie klaidas, kurios buvo ir kurios jau vėl pradeda dabar atsikartoti be jokio reikalo.

Iš priezasties kaž kokių kerštų mūsų vadovai vienoje ir kitoje srovėje šalinasi nuo Lietuvos nepriklausomybės veiklos korektingiausių ir gabiųjų žmonių. Tai jie daro užpakalinėmis ir prišakinėmis durimis su kokia tai savo politika net labdarinnguose reikaluose — savo žmonių po karui šelpime, kenkdami visam reikalui.

Nekalbant apie mažesnius mum reikalingus žmones, kurie šalinami, bet nuo Lietuvos Prezidento Antano Smetonos atvykimo į Ameriką, buvo mėginta visur pakisti jam koją iš priezasties nesutikimų politikoje Lietuvoje. Bet čia, Amerika. Kada Lietuvos nepriklausomybės nėra — kada visi lietuviai ir p. Smetona turėtų gėlbėti savo visomis jėgomis išvien atgauti ją ir sušelpiti mūsų žmones jų varguose po karui, vietoj to, lietuviai varinėja kerštus ir kenkia geriems Amerikos lietuviams gėlbėti savo žmones iš pragaro.

Kaip buvusio karo metais Amerikos valstybės žmonės, pirm lietuviai gėlbėti, reikalavo visus lietuvius veikti išvien, taip ir dabar esame priversti tarp savęs prie susipratimo prieti. Amerikos tautininkai buvusio karo metais neketino imti dalyvumą Lietuvos politikoje ir neketina tai daryti po šiam karui ir jie neturi nieko bendro su Lietuvos tautininkais nei su jų kandidatais į Lietuvos prezidentus, bet jiems rupi atgauti savo tautai nepriklausomybę ir šelpiti savo žmones po karui. Jei jie nori nauja doti šiem geriem tikslams Prezidento Smetonos stovį su Amerikos valdžia, mūsų žmonių Amerikoje jam prilyginti ir jo galę surinkti finansines jėgas tiems tikslams, tai rodos niekas neturėtų jiem priešintis. Tankiai taip maži kivičiai vienu su kitais atneša bendram reikalui neįspasakytą bledę. O vėl, nesidarbuojant broliškai ir išvien visuose mažmožiuose bendrame darbe, pasidaro nepataisomas spragos. Ir buvusio karo metais kunigai laikėsi istolo nuo tautininkų beveik visu laiku, ir čia paduosiu kas iš to atsitiko tik vieną pavzdį.

Buvo tai besibaigiant rugsėjo mėnesiui 1918 metais, lygiai 25 metai po tam, kaip aš buvau savo jaunoje dienose skaitęs apie Brazilijos revoliucionierių Admirolą Custodio de Mello, kuris su savo laivais perplaukė uostą ir upe dasiekė Santa Catharinos Provincijos Miestą Desterro, kur jis paskelbė šalies naują provizionale valdžią. Tuomet man jau teptelėjo, kad gal ateis laikas kada bus galima tokio pat būdu paskelbti Lietuvos nepriklausomybę, kurią draugingos šalys galėtų pripažinti legalia, ar teisetą. Tas Brazilijos įvykis, man atėjo ant minties, dabar būtų galima pritaikinti Lietuvai, paskelbiant jos nepriklausomybę Washingtone, ką ir užmaniau tuojaus Tarybos nariams.

Kaip spalio 3 d. 1914, Brooklyn tautininkų ir socialistų visuotiniame seime nei vienas negalėjo suprasti kada reikalavau Lietuvos nepriklausomybes ir patariau tuojaus tvirti mažų ir nuskriaustų tautų lygą, taip ir mūsų Taryboje neatsirado nei vieno suprasti apie nepriklausomybės paskelbimą Washingtone 1918 metais. Tik po kas vieno nario perkalbėjimui pavieniai, už savaitės laiko balsavo visi sutartinai. Bet, sekančiame mėnesini je susirinkime su katalikų srove atsirado vėl tas pats nesupratimas. Vienas kunigas mušė sa-

vo krutinę ir šaukė, kad mes tai padarysime tik peržengę per jo negyvą kuną. Ėmė vėl daug aiškinimo, kad mūsų laikina valdžia bus tik lik Lietuvos žmones patys turės progą išsirinkti savo valdžią, savo konstituciją ir savo prezidentą, o kad mes į Lietuvą gal visai nenuvažiuosime ir po tam. Turėjau užtikrinti juos, kad ateinančiame susirinkime jie balsuos vienodai su mumis. Taip ir buvo, bet vienas mėnesis laiko tuomet reišė labai daug. Spalio gale tris dienas ir vakarus rašėme nepriklausomybės deklaraciją, konstituciją, prašymą pagelbos ir priimtį alijantų ir karo paskelbimą Vokietijai, ir išrinkome komitetą, kuris turėjo nuvykti į Washingtoną tuo reikalu ir tenais sudaryti laikiną valdžią (Dr. Jonas Šliupas, Inž. Tamas Naruševičius, Kun. Jonas Žilius ir Vincas F. Jankauskas). Iš priezasties tarnybos Amerikos valstybės vietoje, turėjau pasilikti New Yorke. Mes jau buvome gavę žinią, kad Amerikos Department of State sutiks mūsų užmanymui.

Jau tuomet mes turėjome bendrai su katalikais įstaigą Washingtone "Lithuanian Information Bureau", kuriame tarnavo vienas iš katalikų pusės (p. Mas tauskas), kuris jau nuo seniai labai gerai gyveno su lenkais ir su jų vienu pasamdintu agentu Prof. Milleriu. Pasirodė, kad tai ir jų rankas mūsų pasiuntiniai ir papuoė. Jiem sugrįžus, ant mano visų klausinėjimų jie elgėsi rodos ridiką prarijė ir nenorėjo pasakoti kas tikrai tenais atsitiko. Sakė tik, kad tuos dokumentus paliko rodos National Grange ofise, kur jiem buvo išaiškinta, kad jau buvo pervėlu, karas jau baigėsi, ir kad Milleris jais buvo pakviestas ant mūsų veikėjų vakarieniės mums viską išaiškinti, o šeštadienio ryte buvome jau pakviesti paskelbti nepriklausomybę Philadelphiajios Independence Hall, kur 1776 metais Amerika paskelbė savo. Ne tikėjau, kad tris inteligentiai vyrai galėjo taip duotis savę sumalkinti ir Lietuvos visą reikalą mesti į purvus.

Milleris taip nahališkai kalbėjo apie lietuvių netinkamumą savę valdyti, kad, budamas pirm-sėdžiui, turėjau jam tinkamai atsakyti ir pakviesti tą mūsų "garbės" švečia išieiti iš svetainės. Nors išrinkome p. Naruševičių nuvykti į Philadelphiajį, bet jau iš to miltų košės mes nelaukėme. Viskas turėjo būti atlikta State Departamente Washingtone. Bet pažiūrėkime dabar kiek mūsų tautą savo neveikime išvien glaudžiai nustojo vien tik šiuo atsitikimu.

Mūsų planas paskelbti nepriklausomybę Washingtone nebuvo reikalingas lenkams, nes lenkų nepriklausomybė buvo jiem užtikrinta iš alijantų ir vokiečių valstybių, bet, jie nenorėjo, kad lietuviai gautų lygias teises su jais; jie turėjo žemlapius, kuriuose senovės Lietuva nuo Baltiko lik Juodyjū marių buvo įdėta į Lenkiją. Mūsų planas, mūsų dokumentai liko sunaudoti kitai šaliai.

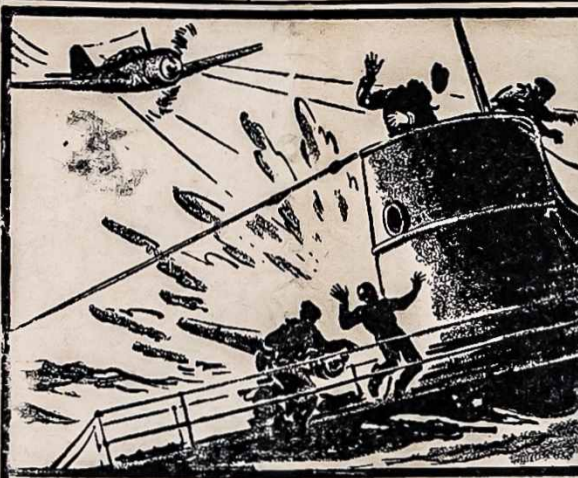
Taigi, sekantį pirmadienį Čechoslovakijos Prof. Jonas Mazarikas paskelbė Washingtone savo šalies nepriklausomybę, jos konstituciją ir kitas deklaracijas, taip kaip mes buvome parąšę savo. Nors jų konsulate New Yorke jie tai keli metai po tam užgynė, bet kada jiem nurodžiau kad jų dokumentai tiko su mūsų beveik žodis į žodį, jie toliaus nesiginčino, tik sakiau, kad už tai jie turėtų būti Lietuvai labai dėkingi visados. Jie tai prižadėjo. Iš kitos pusės jie dar vėl turėtų būti mum dėkingi, nes bevakarieniaujant pas ponus Robert J. Caldwell, jų dabartinis prezidentas Benes, išlipęs iš po užstalo ir pritraukęs manę į kampą klausė su kokia šalia jie turėtų artimiausiai laikytis savo valstybėje, aš jam patariau tuomet ir dar lik šiam laikui jis su ta šalia laikosi ir ketina laikytis ilgiaus dar nors 20 metų.

Czechoslovakia tuojaus buvo priimta į alijantus, pripažinta teisėtai, gavo didelią paskola, turėjo teisę leisti savo pinigus, rengti savo kariuomenę ir pradėti veikti nepriklausomos šalies teisėse. Prezidentas Mazarikas priėmė visur garbingai jo šalies žmonės, amerikoniai, diplomatai, ir davė jam ir jo šaliai progas, kokių jie nebutų gavę be Washingtono paskelbimo.

Mūsų gi biednelė Lietuva liko be nieko, žmonės ir vaikučiai beveik badū mirė dar net 1921 metais, kada juos mačiau. Mūsų kariuomenė neturėjo jokių ginklų, negalėjo juos gauti nuo vokiečių, nei nuo alijantų, nes jie dar

AMERICAN HEROES

BY LEFF

A veteran Naval flyer at 25, Lieut. Robert Pershing Williams, of Pierre, S. Dak., prowls the Atlantic in a Grumman Avenger torpedo plane, hunting the German U-boat, his battle station a plane carrier on the ocean. He has just been credited with the destruction of 3 U-boats, and damage to a fourth. His bravery and vigilance guard our convoys. Buy War Bonds to fuel his plane. Give War Bonds for Christmas.

PAUKŠČIŲ KALĖDŲ GIESMELĖ

(JAUNUOLIAMS PASAKĖLĖ)

Neseniai netoli nuo mūsų gyvenimo turtinga šeima, kurioje gimė mažytė mergaitė anksti vieną Kalėdų rytą. Buvo didelis džiaugsmas visiems susilaukti dukrelę ir seselę, nes Paukščių šeimyna turėjo tiktai du sūnų tuom tarpu. Pakol svarstė koki vardą šitai naujai ypatai duoti, motina išgirdo Kalėdų giesmės, skambančiąs linksmai, ir su sykiu pamislino, kad jos dukrelės vardas bus Giesmė... ne nepamislino, kad jos antras vardas turės būti Paukštytė!

Greitai užaugo šiojo geroji Giesmelė, bet sulaukus penkių metų jos sveikata susilpnėjo taip, kad ant kojų negalėjo daugiau pastovėti, ne vaikščioti, ne bėgioti su kitais vaikeliais. Giesmelė buvo visados pailsus ir daugiausia gulėjo lovoje. Kartais ji sėdėdavo pas didelį langą savo kambario ir matydavo kaip bovosi kiti vaikai. Tas buvo Giesmelės didžiausias džiaugsmas, nes jos kaimynų vaikai buvo turtingi, sveiki ir linksni; lakstydavo, šokdavo, ir visokiū būdu parodydavo savo malonumą ir gyvumą.

Giesmelė manė, kad šita Rugelių šeimyna buvo turtingiausia pasaulyje. Bet ištikrųjų, tie vaikai buvo labai biedni. Jų tėvas buvo išvažiuavęs ant laivo kur jis dirbo, ir retai jis paisė parvažiuoti namon kur devyni vaikučiai jo laukė su daugybe reikalų. Iš tos priezasties motina ir va-

vis buvo lenkų pertikrinti, kad lenkai juos užims lik paskutinam. Francuzų Generolas — rašė, kad jie mėgino vokiečius išvairyti iš Lietuvos visokiais būdais, bet vokiečiai nėjo, nes pirmas karo paliovos paragrafas su tartyje reikalavo juos pasilikti. Rašyme to paragrafo nedaleidau lenkų nei kitų. Kad vokiečiai išvyti lauk iš Lietuvos tuomet, reikėjo alijantams duoti lietuviams tik ginklus, bet alijantai ir prancuzų Generolas bijojo, tie ginklai galėjo būti sunaudoti atsiginti nuo lenkų. Ir Klaipeđos uostą jie laikė nuo mūsų Lietuvos, kad tik ji nebutų gautų ginklų iš kur kitur. Ta mūsų geroji Amerika negalėjo Lietuvą pripažinti lik pat vasarai 1922 metų.

Kas yra mūsų tautai? Klaidos, neapsižiūrėjimai, nepasisekimai ir apgavystės ėda mūsų taikos visus reikalus, nes kur tik nedirstelk tai vis neapikantos, nesutikimai, stoka susipratimo ir vienas kito toleravimo. Mūsų tautai negalės dabar niekas kitas gėlbėti, jei mes patys nemėginsime savo visomis jėgomis. Mūsų lietuviai sėda prie stalo abi kur su lenkberniais ir net lenkų konsulais, bet kaip pasirodo Lietuvos Prezidentas, jie ant sienų lipa. Bet, neajungi tikyboje jie gali toliuoti neapikantą, kerštą ir piktumą metų metus savo širdyse, kada kitiejiems jie liepia dovanoti kaltes net savo priešui tą pačią dieną. Mūsų tautos reikalai verčia mus visus dirbti išvien. Prezidentas Smetona galėtų daug gėlbėti pašėlpos rinkime ir politikoje. Ar jis bus Prezidentu po karui, manau jis nei pats netiki. Tai rodos neturėtų ko mūsų kunigai bijoti. O kaip bus kada Amerikos valstybės žmonės pareikalavus mus dirbti vėl išvien, ypatingai su šalies Prezidentu, jei norėsimė šauktis pas juos pagelbos atgauti Lietuvos nepriklausomybę?

Vincas F. Jankauskas

juos išvalysu ir suprosysiu. O tu, Lucija, uždėk kitą viedrą vandens del prausimo, ir pagelbėk man prosyti. Po trumpo laiko, visi Rugėlukai sėdėjo viduryje kambario, nes krėslų nebuvo gana del visu, bet vistiek jie klausė pamokinimo Rugėlienės:

"Ar jūs žinosite ką sakyti pas ponus nuėję? Ar mokėsite kaip apsieiti prie stalo? Dabar turime pasimokyti. Bėgkite visi į šitą kambarį. Aš busiu Paukštienė ir lauksiu jusų visų ateinant."

Kambarys mažas, vaikučiai, susigrūdę, tuojaus pradėjo stumdytis, peštis, kad mislytum pekla ten atsidarė. Kaip Rugėlienė atidarė duris, tai viens ant kito supuolė spieddami.

"Jūs niekadoms neišsimokysite kaip elgtis poniškai. Reikia įeiti į kambarį mandagiai, poraliai, — ir nešypsokit lyg durni!", mokio Rugėlienė bardama, ir pakratė galvą sakydama, "niekadoms ponai nesidaužo taip kaip jūs. Dar kartą praktikuosime tą patį."

Vaikučiai uždusę iš džiaugsmo vėl subėgo į kambarį ir šitą kartą jie išėjo taip susirupinę ir taip lėtai ėjo viens paskui kitą, kad Rugėlienė sakė, "Kieno čia šermenys? Juk jūs einate del vakarieniės, ne del raudojimo. Bukite linksni. Kas jums pasidarė?"

Trečią kartą buvo geresnis pasiseikimas ir Rugėlienė pradėjo mokyti juos ką reikia sakyti idant parodyti mandagumo apsiėjime.

"Lucia, žiūrėk kad tu laikytum tą nosinę ant savo kelių kad visi galėtų nuo tavęs pasiskolinti jeigu jiems reikės — ale ar žinosit kada jums reikės?" atsiduso Rugėlienė pavargusi.

"Alena, netraukyk tą kaspiną, ar tu nežinai, kad jeigu tą atsiirštų tai tavo sionelis nuslinktų žemyn."

"Tu, Juozuk, žiūrėk į Luciją ir daryk ką tik ji daro — ir visi jūs, nes Lucija yra vyriausia ir geriausia supranta kaip reikia apsieiti."

"Ką jūs sakysite atėję? Žinote kad negausite valgyt už dyką. Reikia pas ponus pasikalbėti, pasiklausinėti idant užsidirbtum savo duona. Valgis niekam veltui neatena. Juk žinote kad ir Biblija rašo, kad savo prakaitu žmogus užsidirbs sau duona. Ką su sakysite atėjęs, Kazikiu? Nesidairyk taip, išsižiojęs, bet paklausk Paukštienės kaip jai einasi, kokia jos sveikatėlė ir kad labai graži diena, ir panašiai. Ir vaikeliai, negriebkite mėšą su pirštais — imkite su šakute po mažai — ir neimkite nieko nesiprašę, arba palaukite iki tavęs paprašys imti. Negriebkite valgiū nuo vieno kito lėkštės ir atsiminkite kad jusų dėdė yra kuo aukščiausias policistas."

Jau buvo po penktos valandos tai skubinosi Rugėlienė pabaigti savo mokinimą.

"Jūs vaikai nenešiotkite kepurės, mes neturime užtektinai del kiekvieno, ir žinau, kad jūs neatsimsysite, kad reikia nusiimti kepurę ateinant į kambarį. Tu, Lucija, kaip Paukštienė paklaus ar norite pasidėti savo kepurę atsakyk vardan visų šitai: Buvo toks trumpas kelias ir tokia graži diena, kad mes palikome savo skrybėlis namie. Ką sakysite, Lucija?"

Lucija pradėjo — "Buvo tokia trumpa kepurė ir..."

"Ką tu čia sakai? Turėsi

išsimokyti atminčiai," sakė Rugėlienė ir mokino ją žodis po žodžio taip ilgai, kad Lucija jautė, kad ji galėtų atminti tam žodžius net stovėdama ant savo galvos!

Jau stovėjo burelis vaikėmų ir skambino Paukščių namo varpelį. Kada tarnaitė atidarė dideles duris jie išgirdo balsą sakant, "Prašau užlipti aukštų vaikeliai."

Jie rimtai užlipto laiptais, nestebėdami ididumą ir gražumą šito namo. Niekadoms nematė kad pas žmones galėtų būti nekas taip gražu. Rugėlukai nė nepaspuodavo apie tokį puosmėnį.

Tuojaus jie atsirado kambarje, kur Giesmelė sėdėjo prie lango — apsiirėdžiusi tokiais gražiais mėlynais pagražintais kankais rubais, ir su tokiais auksiniais plaukais, kad ji atrodo daugiau kaip angelas iš dangaus negu kaip šio pasaulio gyvenėja.

"Labą vakarą, vaikeliai, Linksmy Kalėdų!" sakė gražiai Paukštienė, "Mes labai linksni kad jūs galėjote su mumis del vakarieniės. Jau viskas ruošta, tai galime sėstis."

Uždanga buvo atidaryta, kambario, ir net buvo tokia pažūstas stalas papuoštas visokiais blizgančiais ir pasakiskais vaisiais. Tokio stalo niekadoms vaikeliai nebuvo matę, ne kuomet nepamislino kad tokio grožybė yra šiame pasaulyje. Netikėtai toks bankietas laukė, kad Kazikius su kitais suriko iš baisiausio džiaugsmo šoko sėstis prie stalo.

Kur prapulė visos Rugėlienės mokinimas kaip reikia mokyti ir aprašyti? Rugėlienė išliko jų butų apsiverkusi žiūrėdama į savo burelį valgančį. Pakol naitėis iš dviejų pusių stalą nešė ir pasulė kitą lėkštę prie imtų, tol šitie vaikučiai valgy neatrodė, kad jie kada bus tenkinti. Juozukas net septy kartus davė savo lėkštę jiem kalakutienos, daržovėmis, pažu ir agurkais. O del pašto buvo saldainių, šaltos košės, ragaičių ir visokių vaisių. Vaikeliai neišsižadėjo nė vieno numyno. Galų gale, atsitūpė nuo stalo ir sėdėjo tykiai. Pirmi visi buvo, net bijojo pabarti ten kad nebutų ligonių pusi ir negalėtų savo programą baigti. Bet laimingi visi pabartė kad niekas blogo neatsitiko.

Neužilgo tarnaitės atidarė tą kambarį kuriame vidur stovėjo — žydėjo — žibėjo ir gėvėjo toks didelis žalias kalakutienos medis — toks aukšniai, ir visur bryniai papuoštus, ir visur dangiškomis spalvomis apšviestus, dovanomis aplink iš visų pusių. Vaikučių akys vos neiššėlo vietos ir kvėpavimas sustojo kad net išsižiojo be žodžio, ir gaščių ir pagarbą žiūrėjo pamatę stebuklą iš kito pasaulio pasaulio — dangiū. Devynio dyvai, kad per Kalėdas svetio rodos, kad dangus vartus atsidarė ir visi švečiai anoliiai kartu su nauju žibeliu stovi šalia tavės ir mūsų. Rugėlukai gavo dovanų kalinčių: vaikams buvo šilvė, kurie mergaitėms naujų kojvinių kepurų ir pirštinių kojvinių visiems. Po tam žaidimų, visokių knygų, ir netikėtų dovanų kad Rugėlienė nežinojo ar jie gyvena pabartė ar tiktai koks sapnas. Vaikai visi nenorėjo namon eiti septintą valandą baigėsi. Giesmelė atrodė tokia pavalkė kad Paukštienė, atsivėlusi su savo sveičiais, sakė savo melei, "Tai buvo geriausias dovanas ką mes kada galėtume me pasaulyje turėti. Išrodė vargus, tai ilsekis gerai, vaikeliai."

"Palik langą kiek nors giau atidaryta, mamyte, Giesmelė. Aš noriu klausyti Kalėdų giesmių katras bažnyčioj pradeda giedoti. Kristauk man gražiausias giesmė vakarą girdėsiu."

Tuo tarpu choras jau pradėjo giedoti linksmas dainas kalėdų giesmes. Giesmelė buvo rodos užmigusi, bet širdis palengva sustojo. Ją das spindėjo su linksma dainų na.

Ant rytojaus Paukščių namo ir Rugėlių buvo lygiai de. Neužilgo vaikučiai sušė. Tas, tris, ketis, penkis, šešis, septynis, aštuonis, devynis, dešimtis. Tais trijų seniai butų buvusi grabe, kuri ne jos viltis pagelbėti kam per Kalėdas. — Tikta kiu noru tegalėjo Giesmelė ginti savo valandas šiame lyje, idant Kalėdas stovė. Linksma buvo visiems, pailiko šį pasaulį, kada buvo linksmausias laikas ir gaudyti dangaus vartai buna atkuomet Kalėdų giesmelėms ba ir visas pasaulis ramiai čiaur prie dangios ramybės arčiau prie Dievo meilės globos.

Gruodžio 6, 1943. A. J. Jokubauskas

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY JOIN THE PAY-ROLL SAVINGS PLAN

BIZNIS - POLITIKA - SPORTAS

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PROGOS

Mes trinamė savo akis, su nuostaba žvelgdami į šios gentkar-
ties jaunuosius einančius į kariš-
kas mokyklas, kad išmokyti kareiv-
išvili mokslų, reikalingų kariš-
kajai tarnyboje, ginant šalies
laivą nepriklausomybę. Čia yra
tas tokio nepaprasto, naujo
mokslo srytyje.

Kariuomenė laivynas ir oro jė-
gų, pati savyje yra moksliška
jėga. Kiekvienos ginkluotos jė-
gų dalinys turi savo specialias
mokyklas, kuriose laivama tai
ginkluotos jėgos daliai eksper-
tai. Šale to dar yra specialiai
laivama, taip vadinamos: "kom-
mandos", kurios mažais bure-
lais užpildinėja priešą, sunai-
kindami amunicijos sandėlius,
dirbtuves, trukdo priešui trans-
portaciją, saugant tiltus, ke-
lius ir tam panašiai. Kiekvienas
karys, nežinantis kokiam karinių
jėgų skyriui jis nebūtų, turi ge-
rai žinoti savo darbą pareigą.
Karys, nežinantis savo pareigų,
nežinantis, kaip vartoti ginklus,
negali būti geras savo šalies, tė-
vynės ginejas nuo priešų.

Jau daug sykių šiuose straip-
niuose diskutavome ir manau,
kad visi, visos galėjo įsitykinti
ir suprasti, kad mums lietu-
viams nepasimoka nė svajoti a-
pie galimybę sumobilizuoti stip-
rių žinių, bei mekaniškų jėgų,
kurias galėtume pavartoti kovai
už savo tautos teises dėl atsta-
tymo nepriklausomos mus tau-
tos valstybės. Mes visi gerai su-
prantame, kad mums nėra galima
sumobilizuoti kelis milijon-
us vyrų, apginkluoti juos mo-
derniškomis karinėmis, tankais,
kariškomis lėktuvais, ir pasijust
jūrai frontą, kad jie iškovotų
Lietuvai nepriklausomybę. Taip
manyti būtų tuščia, neįvykdoma,
vaikščiavimas svajonė. Bet yra kitos
jėgos, kurias mes galime sekmin-
gai vartoti kovai už savo tautos
teises, kuriomis yra moralės ir
protinės jėgos.

Kaip kas gali paabėjoti, arba
paalinkyti mano pareikšimą, kaip
ir nesamone, knomet aš sakau,
kad mums prisieina kovot už
savo tautos teises, vien moralės
ir protinės jėgomis. Na ir
kaip čia dabar moralės ir pro-
tinių jėgomis iškovosi tautai
laivą, nepriklausomybę? Ne
vienas gal nustebęs paklaus.

Klausimą, kaip galima mora-
liškomis ir protinėmis jėgomis
kovoti už savo tautos teises, aiš-
kiai atako pati istorija.
Devyimolika suvirš šimtmečių
atgal, visą bemaž tada žinomą
pasaulį valdė romėnai. Romos
valstybė buvo užkariavus visas
tada žinomas pasaulio tautas; su
šiais kartu ir žydų tautą. Ro-
mėnai užkariavus tautas apko-
vė nepakeliamomis mokesčiais.
Kurie nepajėgė tų mokesčių už-
mokėti, tiems atėmė pilietines
teises ir padarė juos vergais.
Žydams, kaip Dievo išrinktai
tautai, pranašai per daugelį me-
na pasakė, kad ateis Karalius —
Mesijas, kurs išgelbės tautą. Ka-
n etiški žydams Romos valdžios
priespauda buvo įgrisus iki gy-
viai kaului, tad jie nekantriai
laukė to pranašų garsinto Kara-
liaus. To Karaliaus žydai laukė,
kaipo narsaus karžygio, kurs su-
organizavęs legijonus ginkluotų
kareivių, nugalės romėnus ir pa-
darys žydus viso pasaulio valdo-
vais. Žydams buvo aiškiai nusa-
lytas laikas to Karaliaus gimimo,
taipgi buvo išpranašauta,
kad prieš to Karaliaus užgimimą
žydai nebeteks savo valstybės ir
politinės laisvės.

Kristaus užgimimas ir nepa-
rastai įvykiai laike Jo gimimo,
aiškiai įrodė, kad Jis buvo tas
pranašų garsintas Karalius.
Užgimusį Kristų, atėjo pasvei-
dinti tris svetimžemiai karaliai.
Atvykę žydų sostinėn Jeruzalėn,
klausinėjo pas gyventojus ir pa-
karalių Herodą. "Kur yra ju-
o naujai gimusis Karalius?"
Jis matėm Jo žvaigždę ir atė-
mome Jo pasveikinti."

Tas, trijų karalių atvykimas,
kuklė Jeruzalėje didelio sąju-
džio. Labiausia ta žinia išgązdi-
to karalių Herodą, kurs manė,
kad naujas, gimęs Karalius a-
tina iš jo sostą. Tad pasivadinęs
išto žinovus, klausinėjo, kur
pranašų garsintasis Karalius
gims. Sužinojęs, kad Betlėje,
jį pasiuntė tenai kareivius, kad
žudytų visus iki dviejų metų
amžiaus vaikus. Vienok žydai ne-
sė jokių pastangų, kad su-
tom naujai gimusių Karalių
išpažinti ir įvykęs incidentas

buvo greit pamirštas.
Kadangi to Karaliaus gimimas ir visos gyvenimas atrodė
toks vargingas, o Jo skelbiamas
mokslas kurs liepia mylėti ne tik
draugus, bet ir priešus, — dary-
ti jiems gerą, kas žmogaus pri-
gimčiai yra sunku suprasti. Dar
sunkiau tas buvo suprasti žydų
tautos vadams, kurie laukė to-
kio karaliaus — vado kurs gink-
lu sumušęs romėnus atstatys žy-
dų valstybę, kuri valdys visą
pasaulį. Todėl, ypač žydų tautos
vadai — šviesuomenė Kristaus
visa širdžia neapkentė. Galuti-
nai Jį žiauriausiu budu nu-
žudė, kaip prasiimančią apga-
viką.

Vienok Kristus nužudymas ir
Jo mokslo paneigimas, žydams
gyvenimo naštos nei kiek nepa-
lengvino. Žydai pasidavė visiškai
pykčio, neapykantos jausmams.
Tuos pykčio jausmus jie pradė-
jo atvirai rodyti romėnams, gru-
moti kumščia, kelti maištus. Pa-
sekmė to buvo ta, kad žydų tau-
tos sostinė, Jeruzalės miestas,
liko visiškai sugriautas, o žydų
tautos likučiai išblaškyti po visą
pasaulį. Kuomet mažas ir-gi žy-
dų tautos būrelis, Kristaus pase-
kėjų — krikščionių, vadovauda-
mies Jo meilės, teisingumu mok-
slu ir protinėmis jėgomis, užka-
riavo visą Romos valstybę.

Pagalios ir tie žydai, kurie
nors ir neitkėjo į Kristų, pamatė,
kad jie ginklo jėga nebe-
pajėgs atstatyti savo tautos val-
stybės, pradėjo moralėmis ir
protinėmis jėgomis ginti savo
tautos teises. Tokiu budu, nors
netikėdami Kristui, jie praktiš-
kai pradėjo vykdyti gyvenim-
am Jo nurodytą mokslą, my-
lėdami vieni kitus, šviesdami ir
stiprindami savo protines jėgas.
Taip darydami jie sėkmingai ap-
gina savo tautos teises. Jeigu
žydams kas kur nors daro kokią
nors skriaudą, tai tik žiūrėkit
kaip visi politikieriai diplomatai
už juos užtaria ir jų reikalau-
gina. Kodėl taip yra? Todėl, kad
žydų moralės ir protinės jėgos
yra stiprios. Jie myli vieni ki-
tus, užtada yra vieningi, jie su-
pranta mokslo vertę, užtada jie
turi daug pasiekusių aukštus
mokslo žmonių, kurie įvairiose
valstybėse užima aukštų valdin-
kių vietas.

Kodėl už mus lietuvius kaip neu-
žtaria? Ir netik kad nežtaria,
bet dar išėina viešumon, kaip
teko neseniai pastebėti "News-
week" žurnale, kur tulas Moley
skelbia nesamones apie mus lie-
tuvius, kad buk mes lietuvių
niekad neegzistavę kaip atskira
tauta, priskaito mus prie slavų
ir kitokių nesamonių apie mus
pripiepa. Atsakymas aiškus, už-
tada, kad žino jog mus moralės
jėgos yra silpnos; kad mes vieni
kitų nekenčiame, nesame vieni-
gi, kad tarp mus eina nuolati-
niai kivirčiai; kad mes neturime
rimtų gilaus mokslo žmonių, o jei

MAISTAS KOVOJA UŽ LAISVĘ

ir turime, tai jų negerbiame, bet
dar per laikroščius visai žemi-
name, niekiname. Berods "Dar-
bininko" 96 numery tilpo platus
editorijalas, kuriame gana nu-
sekliai atsakoma į Moley pa-
reikštą nesamones apie mus lie-
tuvius. Bet tik musy pačių spau-
doje. Tokie atsakymai, turėtų
tilpti visuose didesniuose dien-
rasčiuose ir žurnaluose. Kodėl
mes to negalime padaryti? To-
dėl, kad pas mus nėra vieningu-
mo, susitarimo.

Parašytų kas panašias nesā-
mones apie žydus, tai pilni dien-
raščiai ir žurnalai būtų kritiku-
apie tai.
Tad kol mes lietuvių nesupa-
sime ir nemokėsime įvertinti
moralinių ir protinių jėgų svarbos
ir kol mes nedarysime pastangų
jų jėgų daugiau išgyti, toliai
negalime tikėtis, kad kitos tau-
tos mus gerbtų ir pripažintų
mums, kaip tautai teisę egzistu-
tuoti.

Prailsidami visą savo liuosą
laiką girtavimo užgoisė; mirk-
dami alkoholio sūtrose, rukidami
tabako dūmuose ir apsvaigusio-
mis galvomis zaunydami prieš
tikėjimą, kurs stiprina musy
moralę, žadina mumsy meilės,
teisingumo jausmus, nes nieko
gero neatsieksime. Moralės su-
stiprinimui ir proto švietimui,
reikia rimtesnių pastangų. Reik-
kia nuolatinio kareiviško lavini-
mosi budo, reikia taigpi tvirtos
griežtos kareiviškos disciplinos,
norint tų moralinių ir protinių jė-
gų įgyti.
S. Bugnaitis

**MAKE EVERY PAY DAY
BOND DAY**
JOIN THE PAY-ROLL SAVINGS PLAN

but wishes to choke the indepen-
dence of Lithuania, Latvia and
Estonia.

The Newsweek says that the
real difficulties in American -
British - Russian post-war coo-
peration will not come in Iran,
but in Central and Eastern Eu-
rope, a "region with as many
social, ideological, and racial
cleavages per square mile as any
in the world." The Czechoslovak
treaty was a significant step to-
ward formulating a definite
Russian policy in these troubled
lands. This treaty is patterned
somewhat upon the lines of a
treaty which Soviet Russia forced
upon Lithuania in 1939. This
treaty, also, contained a Moscow
promise not to interfere in the
internal affairs of Lithuania.
This promise, alas, was broken.
There is hope that Moscow now
will revert to this treaty, since
she has made a similar one with
Czechoslovakia, and, after the
war, no strategic need will arise
to break a solemn promise.

However, the outlook, it must
be admitted, is still not so good.
The outspoken Soviet journal of
international relations, War and
the Working Class, rewrites the
arguments, raging abroad for
the re-establishment of the inde-
pendence of Latvia, Lithuania
and Estonia, and answers them
with the declaration that the
peoples of those three countries
"joined the Soviet Union with
enthusiasm" and intend to re-
main in it. The reviewer is
"draugas" Paleckis, whom Com-
missar Dekanozov "elected"
with "enthusiasm" to represent
the Lithuanian people. The state-
ment quoted above is a down-
right lie, and Mr. Paleckis knows
it. It is a pity that a responsible
Soviet journal stoops to publish
lies. However, a Soviet Journal
is not the Soviet Government.

The New York Times flatly
says, that Russian claims in the
Baltic States and Poland come
right up against enunciated prin-
ciples, including those of the At-
lantic Charter. "One does not like
to suggest that after a war
fought for freedom there will
be widespread trading of terri-
torial advantages, but it does
stand to reason that in the bar-
gaining among victors, which
has always taken place after a
war and which will take place
after this one, there may arise
the opportunity to give Stalin
concessions which might well
weigh against any desires Rus-
sians may have with respect to
territory that was Poland's (or
the Baltic States) prior to the
war. Perhaps in that direction
lie the best prospects."

In answering criticisms that
Czechoslovakia did not put her
right foot forward when signing
the treaty with Russia, Jan Ma-
saryk, the Foreign Minister, said:
"We did not sell out to
Russia. We know that without
Russia's friendship none of her
small neighbours can revert to
independent national life." That's
very true, but many Lithuanians
are wondering why Soviet Rus-
sia is willing to promise to re-
spect the independence of Iran,

**AMERIKOS LIETUVIO
SPAUSTUVEJE ATLIEKA
VISOKIUS SPAUDOS**

Jumo-risti-ka.

MANDAGI UOSVĖ
Per laukelį jojau, dumojau,
Ant ausų kepturę užmojavau.
Nujojus prie varų sustojau,
Su ranka mergelėi pamojau.
Ir išėjo uosvė suodina,
Kirto man su šluota, purvina.
Sako, jeigu eini pas mergą,
Tai nekok ant karvės be ragų.
Mano kumelaitė beroji,
Bėgo perpludama, mažoji.
Išsigando uosvės, suodinos,
O ir josios šluotos purvinos.
Tik gale laukelio sustojau,
Nuo akių purvyną mazgojavau.
Parjojavau į savą dvarėlį
Paleidau į tvartą kumelę.
Atsisėdęs ilgai dumojau,
Ir daugiau pas uosvę nejojau.
N. L. — Pustapedis.

LAISKAS SUNAUS Į TEVUS
Tėvai išleisdami sunų Raulą į
žentus kiton parapijon, davė
jam pasogon šešetą kiaulių.
Kiaulės vedė paršus ir visos au-
go gražiai. Bet, užėjus vasaros
karščiams, kiaulės pradėjo sirgti
ir visos išdvesė. Išliko gyvas
tik vienas paršas.
Sunus, panešęs taip didelį
nuostolį, lašai graužėsi ir para-
šė tėvams, kas atsitiko su jo pa-
soginėmis kiaulėmis. Bet, kad jis
nežinojo kur statosi rašto ženklai,
ir kur eilutė pradėti ir baigti,
tai jo tėvams rašytas laiškas
šitaip skambėjo:
"Mieli tėveliai Kiaulės!
Kuriam man davėte visos iš-
dvesė. Liko tik vienas paršas
jusų sunus Raulas."

BJAURŪS VAISTAI
Tulas kumetis pasakoją, kad
jis vos nenumirė, kada daktaras
jį, besergantį norėjo pataisyti.
Štai jo žodžiai: "Kada sirgau, tai
daktaras mane su liekarstom
teip nukoveikė, kad aš paskui
net sveiku budamas per tris mė-
nesius negalėjau iš lovos pasi-
judinti."
Tas primena vieną dzuką, kur-
ris laike krikščiny užgėre gada-
padorių sakdamas: "Kad Dze-
vas jį sveikut laikytų iki tokei se-
natvei, kad galėtų suvalgyt viš-
tų, kų jo kapų kapcys."

**DYKAI PAGALBA NUO
REUMATIZMO**
Jei kenčiate kano skausmus; jei
sąnariai jausiasi; jei užėina skausmai
oro permainose, patariam jums ban-
dyt ROSSE Tabs be mokesčių ir obli-
gacijų. Naudojamos tukstančių per
virš milijonų metų, gavimul greito
paliuosavimo skausmų, Reumatizmo,
Arthritis, ir Neurtitis.
DYKAI šio Laikraščio Skaityto-
jams
Jeigu niekad nenaudojote ROSSE
Tabs, prašom jus BANDYT juos — iš-
bandykit musų kausu. Pasijusime jums
pilno dydžio pakelį — sunaudokite 24
tabletes DYKAI. Jei neduos greito
paliuosavimo nuo skausmo ir jus bu-
sit nepatenkinti pasekmėmis ir to pa-
kelio žema kaina, grąžinkit nesuna-
dotą dalį, ir jums nieko nekautuos.
Nesiuskit pinigų, tik savo vardą ir ad-
resą.
ROSSE PRODUCTS CO.
DEPT. X - 2
2708 W. Farwell Ave. Chicago, Ill.

JAUCIATĖS BLOGAI?
VISISKAI PALENGVINSITE SAU —
SIUO MODERNISKU ŠVELNIU BUDU
● Kuomet kankinatės vidurių užkietė-
jimū — žarnos neveiklūs, skauda gal-
va, nėra energijos — palengvinsite sau
šiuo modernišku budu — kramtykite
FEEN-A-MINT. Ši skoninga kramto-
ma guma vidurius liuosuoja švelniai ir
tikrai. Mėšjonai žmonių naudoja
FEEN-A-MINT. Tik pakramtykite
FEEN-A-MINT ostant gulti, naudokite
tikrai pagal nurodymus ant pakelio.
Sekantį rytą malonus palengvinimas
pagelbės jums vėl jaustis puikiai.

PICKWICK
BREWED BY HOFFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870
MEMBER

**DISTRIBUTOR
KENMORE PRODUCTS CO.
21 BRIDGE STREET, WORCESTER, MASS.**

Worcesterio Naujienos

Lietuvai Remti Draugijos Protokolas

Lietuvai Remti Draugijos komiteto suvažiavimas įvyko gruodžio 12 dieną, 1943 m., 12 Vernon gatvės, Worcester, Mass. Pirm. A. Kriaučialis suvažiavimą atidarė 2 val. popiet.

J. Tuinila išdavė raportą apie Maršrutą, kuris buvo surengtas šiose kolonijose: So-Boston, Mass.; Lowell, Mass.; Cambridge, Mass.; Norwood, Mass., ir Haverhill, Mass. Maršrutas davė įėjimų \$91.00, o išlaidų buvo \$53.50. tai tokiu būdu pelno liko \$37.50.

J. Tuinila įnešė, kad reikia pasamdyti mergaitę kuri pagamintų narfų sąrašą, nes fin. sekr. to nesudarė per du metus.

Nutarta reikalauti iš fin. sekr., kad parašytų laiškus tiems, kurie turi knygutes paėmę, kad jie grąžintų prieš busimą seimą.

Nutarta duoti įnešimą Seimui, kad būtų laisvi aukotojai, kurie mokėtų kas mėnesis pasižadėjimo duokles.

Nutarta atsisaukti i Lietuvai Remti Draugijos narius, kad jie sumokėtų savo narines duokles prieš busimą seimą.

Kuopų įstatymai, kuriuos pagamino Jonas Tuinila, laikinai priimti, ir be to dar nutarta sulaukyti konstituciją iki Seimo, kuri yra jau paduota spausdinti.

Nutarta išimti dvi kopijas Carterio dėl naujų skyrių, butent Cambridge ir Haverhill, Mass.

CHARRON RADIO CO.

ELECTRINIAI **PILNAS**
Radio Naminis
Pečiai Rakandų
Planai Pasirinkimas

20 Trumbull Street
Worcester, Mass.

Perku Ir Moku AUKSCIAUSIAS KAINAS

Už visokius Džiunkus, Skudurus, Magazines ir Laikraščius. Kreipkitės:

WILLIAM HERRING
11 Bigelow Street
Tel. 5-9752

Carterio reikalai palikta J. Tuinilai ir J. Arlauskui su-svarkyti.

J. Tuinila išduodamas raportą apie Amerikos Lietuvių Tarybos Seimą, pabrėžė, kad jis yra atspausdinęs p-nios Devenis kalbą, kurią ji pasakė seime ir tą knygutę paveda Lietuvai Remti Draugijai platinti.

Maršruto reikalai palikta tęsti po Kalėdų.

Pirm. A. Kriaučialis suvažiavimą uždarė 4-tą val. po piet.

Sekr. J. Arlauskas

WORCESTERIO MARGUMYNAI

Kalėdos Worcesteriye praejo be jokio triukšmo, be didesnių nuotikių.

Daugybę Kalėdų aglelių turėjo išmesti i gurbą. Nelabai kas jas pirkio. Worcesteriečiai atjautė, kad yra karas. Kaip galima puošti namus, kuomet iš to namo — du ar tris sunai karo fronte yra.

Daugybę žmonių serga vadinamu gripu. Vieni sunkiau, kiti lengviau. Gydytojai pataria ilsėtis ko daugiausia.

Pradžioje 1944-tų metų, 10-tą sausio, sekanti tėvai savo sunelius išleis Dėdei Samui i pagelbą:

Juozas ir Ona Jonyčiai sunų, Petrą J. Jonytį nuo 7-to Diamond gatvės. Kazys ir Ona Budinavičiai - sunų K. Budinavičių nuo 89 Ward gatvės. Petras ir ponias Šilanskai - sunų, Antaną J. Šilanską nuo 18 Ashmont alėjos. Ponia Katkauskienė - sunų Vytautų Katkauską nuo 374 Millbury gatvės.

Taipgi ir vyksta dar ir sekanti jaunuoliai:

William R. Meškenes nuo 12 First gat., John W. Putis, 12 South Ward st., John Burda, 176 Perry alėjos, Albert C. Suklis, 766 Main gatvės; John J. Adamonis, 130 Endicott gatvės, Peter Kul-sinkas, 8 Montague gatvės.

Gautas nuo Ponios Alenos Devenienės (Vileišytės) lai-

PLEASANT LUNCH
JOHN V. DABRILA, Prop.
TEL. 3-7482 — TEL. 2-9467

Steaks, Chops, Salads,
Chicken, Sea Food &
Toasted Sandwiches
82 Pleasant Street
Worcester, Mass.

DUDOS DUONA TAI SKANI

Dudos duona tai skani,
Giria jauni ir seni;
Nuo duonos tyros ruginės,
Worcesterio skaisčios merginos.

Duona minta visas vietas,
Jai ant stalo pirma vieta —
Duonos sviesto ir kavos,
Pusryteliams lig valios!

NATIONAL BAKERY CO.

(Antanas Duda, Sav.)
12 Ashmont Ave. Tel. 2-5336 Worcester, Mass.

kas, kuri sutinka su mielu noru aplankyti Worcesteri ir pasakyti kalbą. Numatoma ponias Devenienei surengti prakalbas Vasario mėnesį ir kartu paminėti liudną Lietuvos nepriklausomybės šventę.

Aušrelės Choro 25 metų Gyvavimo Jubiliejaus Sukaktuvėms atžymėti, sausio 23-čią, 1944 metais, bus surengta šauni vakarienė, nes komitetas surengimui tos vakarienės susideda iš geriausių Worcesteriye ekspertų. Vėliaus, bus pranešta jų vardai. Didelis buris bostoniečių dailės mėgėjų dalyvaus koncerte ir vakarienėje.

Jurgis Mozuraitis praleido Kalėdų šventes Worcesteriye. Jis netikėtai buvo pašauktas, nes dukrelė Aldonė, Kučių dienoj sunkiai susirgo.

Žinomą biznierių, Adomą Kudarauską aplankė jo sunus, kar. Adomas su žmona, kurie parvyko Kalėdų atostogom. Adomų dienos progą, gruodžio 24-tą gerai vaišino savo draugus ir pažįstamus. Buvo parvykęs ir kitas jo sunus, Pranas Kudarauskas su žmona.

Taipgi neatsiliko ir kiti Adomai — Adomas Švedas, Adomas Kašėta, Adomas Jonis ir Adomas Stoškus.

Pas Juozą Kamendulį, 10 Strathmore Rd. buvo surengta arbatėlė. Kalėdas praleisti ir atžymėti 50 metų amžiaus sukaktį. Ten dalyvavo — ponai Danilai, Pajaujai, Jack Kasper, D. Mažeika, K. Zurlis, A. Jesiunas, A. Janušonis ir daug kitų, kurių vardų nesužinojau.

Daug buvo parvykusių — kareivių praleisti Kalėdų šventes su savais. Daug bu-

vo parvykę ir lietuviukės, bet labai sunku sužinoti jų visų vardai. Bent mes turėjome progą nors vieną dieną praleisti kartu su savo mylimais sunais.

Alice Gražulytės - Williams Vyras Žuvo Kariaudamas Italijoje

Prieš Kalėdas, Alice Gražulytė Williams gavo telegramą iš Karo Departamento su pranešimu jog josios vyras Lemuel Williams mirė lapkričio 6-tą dieną kariaudamas Italijoje. Josios vyras Lemuel Williams nuo kovo mėnesio kariavo Sicilijoje ir Italijoje. Prieš tai, Lemuel Williams dažnai atsilankė Worcesteri iš Camp Devens. Jisai buvo Juozo ir Petronėlės Gražulių žentas, o jo tėvai gyvena Dallas mieste, Texas valstijoje. Jisai buvo gerai žinomas tarp vietinių lietuvių ir jaunimo.

Šią savaitę ponias Alice Williams gavo nuo Adjutanto Generolo ofiso, Karo Departamento pranešimą, jog josios vyras buvo pagerbtas su aukštu Purpuro Širdies (Purple Heart) medaliu už narsių militarišką pasižymėjimą ir sužeidimą laike kariavimo, nuo ko jis mirė lapkričio 6-tą, 1943 metais.

Alice Gražulytė Williams ketina vykti Dallas, Texas aplankyti savo vyro tėvus, ponus L. Williams.

Laimingų Naujų Metų Visiems Lietuviams

ADV. ANTANAS MILLERIS
Slater Bldg. — 390 Main St.
Worcester, Mass.

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!
VISIEMS MUSU KOSTUMERIAMS
Jono Jonaičio Barbernė
(L. U. KLIUBO NAME)
12 VERNON STREET — WORCESTER

Prie progos, mus aplankė mūsų draugai Alekas ir Magdalena Čirai Kalėdas praleisti, burelyje visos šeimos.

Visiems Laimingų Naujų Metų. **J. Krasinskas**

WORCESTERIO BONŲ KOMISIJOS VEIKIMAS

Šis karas, tai didžiausia gėda šio amžiaus civilizacijai. Amerikos vada ir visuomenė šio karo nenorėjo ir jo nesukėlė. Šį karą sukėlė banditizmo ir plėšimo manijos apimtos vokiečių ir japonų tautos. Kadangi mus valdžia vokiečių ir japonų agresijai nepritarė, tai vokiečiai, susitarę su japonais pradėjo pulti Ameriką, norėdami padaryti mūsų šalį bejėgia, kad jie paskui be jokių trukdymų galėtų pulti kitas tautas, jas sunaikinti ir pavergti. Vokiečiai iš vienos, japonai iš kitos pusės pasilgali puolė mūsų šalį Ameriką ir nuskandino šimtus laivų.

Tad jie privertė mus kariauti. Dabar vokiečiai ir japonai jau pjauna, ką jie sejo. Toji pjutis yra šurpi, pasibaisėtina, nes Vokietijos gražiausi miestai vienas po kitam lieka sugriauti, Amerikoje darytais bomberiais. To paties likimo susilauks ir Japonijos miestai. Bet jie, pradėję mus be jokios priežasties pulti, to prašyti — prašė.

Butų klaidinga manyti, kad už šio karo pradėjimą yra kaltas vienas Hitleris ir japonų militaristų klika. Kaltos yra išties abi vokiečių ir japonų tautos, nes jei jos nebūtų tiem savo vadam padėję, tai jie nebūtų galėję šio karo pradėti. Todėl vokiečiai ir japonai turi būti nubausti, visišku jų militarės galybės sunaikinimu, kad jie niekad nebegalėtų tokios skerdynės įvykdyti.

Vokiečiai ir japonai gali dar nutęstę tą galutiną jų sunaikinimo dieną, išduyti dar tūkstančius mus ir kitų, prieš juos kariaujančių, tautų vyrų. Bet kuogiliau jie karą tęs, tuo mažiau jie ras pasigalėjimo, tuo sunkesnis bus jiem teismo nuosprendis.

Tad tegali but tik viena išvada, kad vokiečiai ir japonai turi but visiškai nugalėti ir nuginkluoti.

Mes lietuviai kaip šios šalies piliečiai turime ir-gi savo darbu prisidėti prie tos pergaltės įvykdymo, pirkdami karo paskolos bonus. Taip darydami, mes giname savo pilietines teises, savo turta, savo namus. Mes to viso galtume netekti, jei banditizmo, plėšimo manijos apimti vokiečiai su japonais šį karą laimėtų.

Apie Sausio - Jan. 18 dieną, po Naujų Metų, prasidės visuotinas 4-tos paskolos vaju visoje Amerikoje, kuriame ir mes Worcesterio lietuviai dalyvausime.

Worcesterio Lietuvių Karo Bonų Komisija yra pasiryžus sukelt bent \$110 tūkstančių paskolos bonus, kad vienas bomberis būtų dedikuotas lietuvių vardui. Tuomi reikalu uoliai rupinasi gerb. kun. Jutkevičius, nuolat susirašinėdamas su Karo ir Lėdo Departmentais Washingtone.

Tikme, kad Worcesterio lietuviai šį reikalą supras ir businame vajuje gerai pasirodys, iš-pirkdami reikalaujamą sumą bonus. Tai bus didelė garbė ir pasididžiavimas mums worcesteriečiams, kad mūsų vardu pažymėtas bomberis kausis su priešu. Tad ruoškimės visi iš kalno, kad tą vaju sėkmingai pravedus.

Komisijos pirmininkas p. J. Zemaitis su vice pirm. kun. Jutkevičium taipgi uoliai dirba, planuoja, kad šį vaju sėkmingai pravedus.

Sausio — Jan. 6 d. įvyks visos bonų komisijos svarbus susirinkimas p. Zemaičio ofise. Kviečiame visus kmisijos narius tame susirinkime dalyvauti.

Koresp. S. Bugnaitis

Mūsų Kariaujanti Jaunuoliai

Leitenantas Pulkininkas Paulauskas šią savaitę buvo apsilankęs Worcesteri. Jisai yra dabar paskirtas i Camp Devens. Jisai aplankė savo draugus, Kazimierą Vaitkevičių, Charles White, Antaną Kriaučialį ir kitus. Ypač aplankė savo gimines ponus Praną ir Domicelę Ragalauškus ir jų dukterę Angelą Ragalauškiūtę.

Vytautas Stalauškas Kalėdas šventė pas savo tėvus Antaną ir Ursulę Dudus, National Bakery kompanijos savininkus. Vytautas Stalauškas yra saržentas ir prižiūri visą maistą kareiviams. Paskutiniu laiku Vytautas važinėjo traukiniuose su kareiviais ir atvežtais iš užsienio belaisviais. Daug sykių jisai buvo arti namų, bet negalėjo parvažuoti. Jo darbas yra labai įdomus. Vytautas Stalauškas sugrįžo prie savo paskirtos tarnybos gruodžio 28-tą dieną.

Parkeltas Paren-gimas

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas 57 kp. laikytame mėnesiniame susirinkime nutarė rengti vakarienę su koncertiniu programu sausio 23-čią d., 1944 m., Lietuvių svetainėje, 29 Endicott gatvės. Tikietus padarė ir pradėjo platinti, bet komisija sužinojo, kad Aušrelės Choras turės savo parengimą tą pačią dieną. Kad išvengus du tam lygius parengimus tą pačią dieną ir nepakenkus vienas kitam — L. D. S. 57-tos kuopos komisija nutarė parkelti vakarienę su koncertu vieną savaitę vėliau, t.y ant sausio 30 d., 1944 m. toje pačioje svetainėje, 29 Endicott g-vės. **A. Motiejaitienė**

PARSIDUODA

Parsiduoda 3-jų šeimynų namas. 18 kambarių, su gariniu apšildymu pirmas aukštas. Taipgi didelė krautuvė atskirai nuo namo ir 1 karo garadžius. Įėjų iš namo ir krautuvės \$111.00 i mėnesį. Namas randasi gražioje vietoje ir gerame stovyje, tik pereitą vasarą numaliavotas. Parduosiu už prieinamą kainą, Sinteresuoti šiomi garsinimu, kreipkitės pas:

S. BUGNAITIS
83 Harrison St. Worcester
Agentų Nereikalauju

AKINIAI

20 Metų Patyrimo

Patentiniams Užtikrintam

The EYEGLASS Shop
V. J. WADOWSKI, Optikerius
10 MILLBURY GATVĖS WORCESTER
Atidaryta Vakaraus — Dial 3-8051

OFICIALIS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJ DAKTARAS
Kasimir S. Michalski, M.D.
15 VERNON STREET
Worcester, Mass.
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 ir 7 iki 8 val. vak.
Išimant Sekm. ir Šventes
TEL. 5-8562

Dr. Eugene R. Law
Praneša Apie Atidarymą Savo Medicinos Ofiso
135 MILLBURY GATVĖS
WORCESTER, MASS.
Ofiso valandos nuo 1-mos iki 2-tros po-piet; nuo 7-tos iki 9-tos vakaraus
Telephone 3-6787

Pratomi i Namus
Vietiniai ir Importuoti Gėrymės
Edward Yanover's
PACKAGE STORE
Užlaiko Visokius Alkoholinius Gėrymus, Lietuvišką Valstybinę Degtinę, Vyną ir Alų
278 MILLBURY GATVĖS
Tel. 3-3351

LAINER'S CLEANSER

- GERAS DARBAS
- GREITAS PATARNAVIMAS
- ŽEMOS KAINOS

Dial 5-5281
73 Green St.

Sanitary
Shirt Laundry
SANITARISKA MARKUOJE
SKALBYKLA
VALYTOJAI IR DARYTOJAI
Pilnas Skalbiklos Patarnavimas
Skalbiam, prošinam ir sutvarkom marškinius; uniformas; apsiautus ir viršutinius drabužius; taipgi žesnius daktus.
MARJONA PASKAUSKIENE
MARJONA MAIORANO, Vėdovė
Darbas Garantuotas
Atneškite ir Atsiimkite
15 KELLEY SQUARE
WORCESTER, MASSACHUSETTS

Wilben Bottling Co.
P. YESELIUNAS
Sočia Idarbybyste Servisavimas
19 Taylor St., Worcester
Tel. 4-5222
Ypatingai išdirbame GINSE ALE ir 15 kitokių sodės r...

VICTOR PRAT
Lietuvis Generalius KONTRAKTORIUS
Atliekam Visokius darbus Dažytojas - Painteris
100,000.
Tel. 5-5715 ir 4-0661
27 Grand St., Worcester, Mass.
Lic. No. 8085

Cor A.
The prop...
young Latvi...
gry Meikas...
trampely pro...
tion of the...
thania, L...
seems to be...
The Baltic l...
by a noted...
William He...
The New Yo...
view, and th...
soon reach...
"It is high...
Soviet Unio...
Baltic repul...
of Germany...
offers no...
that this v...
with the de...
tim. Only a...
without R...
could settle...
Wendell...
future stat...
of Europe...
the most de...
confronts A...
ship. He sa...
pressing qu...
dy's mind...
tend to do...
integrity of...
her borders...
the Baltic...
States." It...
Republicans...
territorial...
smaller sta...
mands will...
anti - Russ...
Americans...
whose forb...
from those...
publicans, t...
want to us...
feeling (if...
their own...
Mr. Willkie...
convince Ru...
treat her a...
we desire t...
ly on that I...
ry settleme...
the small s...
be achieved...
The Lith...
nub of Pro...
grating it...
pastor...
Watermas...
Lithuanian...
First World...
have organ...
merican W...
tion of 75...
organizatio...
1,000 meml...
Corporal...
Lin, Pa. tel...
ian among...
war prison...
camp. Th...
whether i...
ork is o...
that's wha...
elling the...
States and...
Lithuanian...
Jaunim...
celebrated...
was orga...
skėvičius...
services. D...
ing the ri...
freedom a...
first to joi...
Massachus...
elp Lithus...
his associ...
Lietuvai...
ow very t...
tes the ca...
rees in 19...
ra of the...
gave his...
ive arrar...
on. Lith...
45,775 bo...
old betwe...
mber 25...
00,000...
ge succes...
bomber n...
eties of A...
e result.